

ტარიელ გინწურაშვილი
ილია ბაბუნაშვილი

**მოწვევორასის
ჩანაცეკვაზი**

შესაბამის (შესრულებულ) კინტენაციაზე

იღება გაგანაშვილი

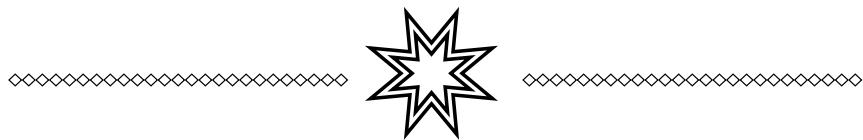
ტორსეფორესის ჩანაცემაზე

თბილისი
2020 წელი

UDC (უაკ) 796.332

გ-528

რედაქტორ-გამომცემელი
ტარიელ (ტატო) პინწურაშვილი

დიზაინი და დაკაბადონება
კოგა გელოიძე

© ტარიელ (ტატო) კინწურაშვილი

ISBN 978-9941-8-2720-4

სარიცხვო (ტელე)
კინოუნაშვილი

თავი I

პერუ და ბრაზილია

(COPA AMERICA 2019 - ფინალის წინ,
ორი-სამი საათით ადრე დაწერილი...)

თეოდორო ფერნანდესი — ეს სახელი და გვარი თანამედროვე ქომაგისოვის უცნობია. ლოლოს (ფერნანდესის ასე ეძახდნენ) სამხრეთ ამერიკულ ფეხბურთში ღრმად ჩახდული ხალხი თუ იცნობს.

ერთ შვენიერ დღეს 47 წლის ლოლო და „სანტოსის“ ფორმაში გამოწყობილი 20 წლის პელე ერთმანეთს საწვრთნელ ბაზაზე შეხვდნენ. ლოლომ და პელემ ბურთის კენწვლაში საჩვენებელი „მასტერკლასი“ ჩაუტარეს გარშემომყოფებს და ნაირნაირი სურათებიც გადაიღეს...

მეორე დღეს, პერუში და ბრაზილიაში — მათი ფოტოებით აჭრელდა პრესა...

პელე ისე შეჰქორებდა თეოდორო ფერნანდესს, როგორც ზიზინიოს. ფეხბურთის მეფე ორივე მათგანს ჯეელობისას შეხვდა, ოდონდ ლოლოსგან განსხვავებით ზიზინიოს მოედანზე დაუპირისპირდა — მაშინ პელეს კუმირი „სან პაულუს“ მოთამაშე იყო.

რადგან ზიზინიო ვახსენეთ, ორიოდ სიტყვა ამ დიდებულ ფეხბურთელსაც შევაწიოთ...

ჰიპოკოტამს, ამერიკის ჩემპიონატის თილისმას, ზიზინიოს ამბავში „ზიზიტო“ დაარქევს.

ზიზინიო პელეს ოჩეული იყო, უქბბურთის მეფეს ბევრჯერ უთქვამს ამის შესახებ...

1950 წელს, მუნდიალის საუკეთესო მოთამაშე ზიზინიო გახდა, ხოლო მისმა ბრაზილიის ნაკრებმა, ტურნირის გადამწყვეტ მატჩში 1:2 წაგო ურუგვაისთან.

იმ შეხვედრაში დაფიქსირებული შედეგი, ყველა დროის ყველაზე დიდ სენსაციად არის აღიარებული.

ერთი წლით ადრე, ბრაზილიისა და ურუგვაის ნაკრებები ამერიკის თასის გათამაშებაზე შეხვდნენ ერთმანეთს. მაშინ ბრაზილიამ 5:1 მოუგო ურუგვაის და ერთი გოლი ზიზინიომაც გაიტანა.

1949 წელს, ბრაზილია ყველაზე ძველი სანაკრებო შეჯიბრის თასს დაეუფლა!

ზიზინიო 17 გატანილი გოლით, არგენტინელ ნორბერტო მენდეს-თან ერთად „კოპა ამერიკის“ ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირია.

ზიზინიო სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატის ერთ ოქროს და ოთხ ვერცხლის მედალს ფლობს.

* * *

ბრაზილიას ამერიკის თასი რვაჯერ აქვს მოპოვებული, ხოლო პერუს ორჯერ.

მალე ერთ-ერთი ნაკრების სტატისტიკაში ცვლილება აუცილებლად მოხდება, რადგან სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატის ფინალში, ერთმანეთს პერუ და ბრაზილია დაუპირისპირდებიან!

პერუელებმა სანატრელი თასი პირველად 1939 წელს ჩაიტანეს სამშობლოში. მაშინ „კოპა ამერიკის“ საუკეთესო მოთამაშე და ბომბარდირი თეოდორო (ლოლო) ფერნანდესი გახდა.

მეორედ „ინკებმა“ 1975 წელს ივაჟეკაცეს. იმ ფორმაციის გუნდში თეოფილო კუბილასი ლიდერობდა და სწორედ ის არის აღნიშნული ამერიკის თასის საუკეთესო მოთამაშე.

ეს ის კუბილასია, რომელიც მსოფლიოს 1970 წლის ჩემპიონატზე საუკეთესო ახალგაზრდა მოთამაშედ დასახელდა. მუნდიალის საუკეთე-

სო ფეხბურთელის წოდება კი პელეს ხვდა წილად.

ჩვენ ახლა იმ მუნდიალს შევეხეთ, როდესაც ბრაზილიის ნაკრებმა „ნიკე“ სამუდამოდ წაართვა მსოფლიოს. მაშინ მეოთხედფინალში ბრაზილიელებს პერუელები აღუდგნენ წინ და ფეხბურთის ჯადოქრებს საკმაოდ ფიცხელი ბრძოლაც გაუმართეს.

კუბილასმა ანგარიში შეამცირა (3:2), მაგრამ შეხვედრაში საბოლოო წერტილი ჟაირზინიომ დასვა და „ოქროს ესკადრონმა“ 4:2 მოიგო.

პაოლო გერერო, აი ვინ არის პერუს ნაკრების ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირი. გერერო ახლაც თავისი გუნდის ლიდერია და რამდენიმე საათში, ლეგენდარულ „მარაკანაზე“ ბრაზილიის ნაკრებს შეუტევს.

2015 წელს, ამერიკის თასის გათამაშებაზე პერუ მესამე ადგილზე გავიდა, ხოლო გერერო ჩილელ ედუარდო ვარგასთან ერთად — ოთხი გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

ჩილელთა ჩეულმა თავდამსხმელმა შარშანდელ მსოფლიო პირველობაზეც გაიტანა გოლი — პერუს ნაკრებმა კი ძალზე კერკეტი და ამასთანავე ლაღად მოთამაშე გუნდის შთაბეჭდილება დატოვა.

საინტერესო იყო „ინკების“ ორთაბრძოლა მომავალ ჩემპიონთან. „მამლები“ ბევრჯერ გადარჩნენ...

საბოლოოდ, კილიან მბაპეს გოლის წყალობით საფრანგეთის ნაკრებმა რის გაი ვაგლახით გაიმარჯვა.

წინა „კოპა ამერიკაზე“, ჯგუფური ეტაპის ბოლო მატჩში პერუმ ბრაზილიას 1:0 მოუგო და გათამაშებას გამოთიშა.

ჯერ კიდევ მიმდინარე „კოპაზე“, ჯგუფური ეტაპის ასევე ბოლო მატჩში ბრაზილიამ პერუ (5:0) გაანადგურა, მაგრამ რიკარდო გარეკას ბიჭებმა მეოთხედფინალში გააღწიეს.

და მერე...

მეოთხედფინალში: გოდინის, ჰიმენესის, სუარესის და კავანის უძლიერეს ურუგვაის ნაკრებს სძლიერს, ხოლო ნახევარფინალში ამერიკის თასის მოქმედ მფლობელს გადაუარეს.

პერუ - ჩილე 3:0.

ბოლოს ერთსაც დაგამატებ...

ბრაზილია როცა „ჯინგას“ გადაწყვეტს და თან გამოუვა — მაშინ მისი დამარცხება ურთულეს ამოცანას წარმოადგენს.

დანი ალვეშმა „ჯინგა“ გააღვიძა — თან ვისთან და რა ეტაპზე, ჰმ?..

მსოფლიოს ყველაზე ტიტულოვანმა ფეხბურთელმა ლაუტარო მარტინეს ორთაბრძოლა მოუგო და მარკოს აკუნიას ბურთი თავზე გადაუგდო. შემდეგ შესანიშნავი ტექნიკური მოძრაობით პერმან პესელია საჯდომით გაასრიალა მინდორზე და ეგრეთწოდებული “NO LOOK” პასი შეასრულა ფირმინოს მიმართულებით. ამ უკანასკნელმა კი გამჭოლი გადაცემა გაჭრა „ალბისელესტეს“ საჯარიმოში და არმანის პირისპირ დარჩენილმა გაბრიელ უესუსმაც მოხდენილი დარტყმით პრინციპული მოწინააღმდეგის კარი დალაშქრა!

სხვათაშორის, ჯგუფურ სტადიაზე — ბრაზილიელთა კაპიტანმა პერუს ნაკრებს საკმაოდ ეფექტური გოლი გაუტანა.

და აი, უესუსის ეპიზოდამდეც მივაღწიეთ, რომელსაც პირადად მე „ჯინგას აფეთქებას“ ვუწოდებ!

უესუსი ბრაზილიელთა ნახევრიდან დაიძრა და შესანიშნავი სოლო დრიბლინგით პერმან პესელია ჩამოიცილა. სახიფათო ზონაში შეჭრილმა კი თავისი კარის უსაფრთხოებაზე მზრუნველი ნიკოლას ოტამენდი და ხუან ფოიტი გააბითურა, რომლებიც ბრაზილიელთა ცხრიანის ცრუ მოძრაობებს წამოგებულნი — მოცელილივით დაწარცხნენ საკუთარ საჯარიმოში. გაბრიელ უესუსმა რობერტო ფირმინოს მიმართულებით საგოლე პასი შეასრულა და ტაბლოზე 2:0 გამოისახა!

ფირმინომ ჯგუფში პერუსაც გაუტანა და მაშინაც “NO LOOK” იყო.

“NO LOOK” პასი და “NO LOOK” გოლი — ეს უკვე უზადო ოსტატობასა და უმაღლეს კლასზე მეტყველებს!

ევერტონისაც მემედება, რომელიც სწორედ ბრაზილია-პერუს შეხვედრის შემდეგ „MAN OF THE MATCH“ გახდა!

„მარაკანას“ პულსის სიხშირე მატულობს და რამდენიმე სათში კულმინაციას მიაღწევს.

ტიტე ვალდებულია — დასადები უნდა დაიდოს!

ფინალი დასრულდა!

და ისევ ჟესუსი.

მან მარჯვენა ფლანგზე ტექნიკური თამაშით პერუელი მოთამაშები გააბრუა და მერე, იუველირული სიზუსტის საგოლე პასი შეასრულა.

გოლი ევერტონმა გაიტანა.

გერერომ პენალტით ანგარიში გაათანაბრა, მაგრამ მალევე გაბრიელ ჟესუსმა დალაშქრა პერუს ნაკრების კარი და დიდწილად განაპირობა ბრაზილიის ნაკრების ჩემპიონობა.

მატჩის დამთავრებამდე ოცი წუთით ადრე მსაჯმა ჟესუსი გააძევა, ხოლო შეხვედრის ბოლო წუთზე პენალტი პედრო გალიესეს კარის მიმართულებით დაინიშნა.

რიშარლინონმა ზუსტად დაარტყა!

ბრაზილია - პერუ 3:1.

2020 წლის 13 ოქტომბერს, მსოფლიო ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ეტაპზე — ამერიკის ჩემპიონატის მოქმედი ფინალისტები შეხვდნენ.

ლიმას “**Estadio National**” — პერუ **vs** ბრაზილია 2:4.

ნეიმარმა “პეტ-თრიკი” შეასრულა და რონალდოს გადაასწრო!

P.S. 2020 წლის მონაცემებით, ასეთი მოცემულობა გვაქვს...

ბრაზილიის ნაკრების საუკეთესო (ხუთეული) ბომბარდირები!...

პელე - 77 გოლი.

ნეიმარი - 64 გოლი & 43 საგოლე პასი...

რონალდო - 62 გოლი.

რომარიო - 55 გოლი.

ზიკო - 48 გოლი.

თავი II

სიმულაცია და თანამედროვე ფეხბურთი

„როგორც ქუჩს, ისე არა წვიმს“ — ეს ფრაზა „ლაიტმოტივად“ გასდევს ჩემი ნაწერის გარკვეულ ეპიზოდებს და განსაკუთრებით მეორე თავს...

(ამ თავში 8-13 გვ. დაწერილია 2019 წლის სექტემბერში)

ინდივიდუალურობა პიროვნების მთავარი განმსაზღვრელია.

ინდივიდს სხვებისგან გამორჩეული, ოვითმყოფადი სახე აქვს და თავისი ცნობიერებით გამოირჩევა.

რეკლამით გამოწვეულ, ტელეკინეზისეულ ბაცილებს, პიროვნების ტვინის აქსონში გაღვივება უჭირს.

მაგრამ ეს პრობლემას არ წარმოადგენს, რადგან სარეკლამო ინდუსტრიისა თუ სხვადასხვა კორპორაციათა სამიზნე ბრძოა და არა ცალკეული პიროვნებები...

შეიძლება მავანს — სიტყვა „ბრძო“ ყურში ცუდად მოხვდეს, თუმცა ის, მხოლოდ სოციალურ ჯგუფს გულისხმობს, რომელნიც ერთი იდეის ირგვლივ არიან გაერთიანებულნი, ოღონდ თავში ხსენებულ თვითმყოფადობის დეფიციტს განიცდიან...

ჰოდა, რეკლამაც სწორედ მათზე მუშაობს!

თანამედროვე ფეხბურთი სიმულაციური პროცესის თანმდევია, მაგრამ სიმულირების საშუალებით მიღებულ სურათს არავითარი

კავშირი აქვს ფეხბურთის დონესა და განვითარებასთან. სიმულაციის პროცესი მთელი ძალით ცდილობს დამტკიცებას, რომ შესაბამისი საფუძვლითა და საყრდენით არის გამყარებული. მისი მთავარი მიზანი არის, აჩვენოს არარსებული, ის რაც არ არსებობს...

დღევანდელი ფეხბურთი ყალბი გამოხატვისა და ცრუ მტკიცებათა ტყვეობაშია მოქცეული.

დაამუდამეს!!!

„რეკლამის საცეცები“ ტელეკინეზის როლს ასრულებს, რომელიც ბრძოს მართავს!..

კარგად შეფუთული, თარაზოში გასწორებული და საგულდაგულოდ გაპრიალებული საგანი თვალს ჭრის, თუმცა კი, საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ცოცხალ ორგანიზმში თუ მექანიკურ დანადგარში, მთავარია: გული, სისხლი, ძრავი, საწვავი...

მოვიყვანოთ მაგალითები...

უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში, კამათი და აზრთა სხვადასხვაობა არ წყდება.

ფეხბურთის მაყურებელნი აქტიურად კამათობენ — ესპანეთის „ლალიგა“ სჯობს თუ ინგლისის „პრემიერლიგა“.

თქვენ წარმოიდგინთ, არ არის გამორიცხული, რომ მათი რიცხვი ჭარბობდეს, რომელიც „ინგლისისკენ“ იხრებიან. ისინი „პრემიერლიგის“ უპირატესობას, სწრაფი თამაშისგან წარმოქმნილ სანახაობაში ხედავენ — ჩეარი ტემპი და სწორხაზოვანი პასები ხიბლავთ...

ცალკე საქმეა, ვინ რას მიიჩნევს სანახაობად, მაგრამ მოდი ამ თემას არ გავვევთ — შორს წაგვიყვანას...

„პრემიერლიგის“ მოყვარულნი, თავიანთ რჩეულ ლიგაში არსებულ მძაფრ კონკურენციასაც უსვამენ ხაზს.

კონკურენცია როგორც წესი — გაძლიერებისა და განვითარების წინაპირობაა.

თუმცა კი...

უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე, ძირითადად ესპანური კლუბები იგებენ: ჩემპიონთა ლიგას, ევროპის ლიგას, ევროპის სუპერ თასსა თუ კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატს — ანუ ყველაფერს!..

2014, 2015, 2016, 2017 და 2018 წლებში, ჩემპიონთა ლიგის თასი — “რეალმა” (ოთხჯერ) და “ბარსელონამ” (ერთხელ) მოიპოვეს, ხოლო მაღრიდის “ატლეტიკო” ორჯერ გავიდა ჩემპიონთა ლიგის ფინალში. მანამდე “ატლეტიკომ” — ევროპის ლიგისა და უეფას სუპერ თასები მოიგო. “მელენიბეთა” გუნდმა ჩემპიონთა ლიგის მოქმედ გამარჯვებულებს — მიღანის “ინტერს” (2:0) და ლონდონის “ჩელსის” (4:1) გამოუყვანა წირვა...

2018 წელს, “ატლეტიკომ” ევროპის ლიგის თასი კვლავ დაისაკუთრა და ევროპის სუპერ თასზე “რეალიც” დამაჯერებლად დაჯაბნა!

2014, 2015, 2016, 2017 და 2018 წლებში, მხოლოდ “რეალისა” და “ბარსელონას” კაპიტნებმა აღმართეს კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატის თასები.

2014, 2015 და 2016 წლებში — “რეალმა” და “ბარსელონამ” — “სამკვდრო-სასიცოცხლო” ბრძოლაში, რის ვაი ვაგლახით გამოჰვდიჯეს ევროპის სუპერ თასი თავიანთ მეტოქეს და სამივე შემთხვევაში მათი მეტოქე ესპანური გუნდი იყო, რომლის სახელიც არის — “სევილია”.

2014, 2015, და 2016 წლებში — ევროპის ლიგის თასზე მხოლოდ ერთი კლუბი იმარჯვებდა. ზედიზედ სამი წლის განმავლობაში, ევროპის ლიგის თასს “სევილია” დაეუფლა!..

აქედან გამომდინარე, ნათლად ჩანს უსუსურობა იმ „უილაჯო“ არგუმენტისა, რომელსაც „პრემიერლიგის“ მოამაგენი ჯიუტად აწვებიან ხილმე, — გინდა თუ არა, „ლა ლიგა“ მხოლოდ „რეალისა“ და „ბარსელონას“, „რინგია“, სადაც ჩემპიონი უნდა გამოვლინდესო.

გახსენოთ ისიც, რომ უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში, მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელად, „ლა ლიგაში“ მოსპარეზე მოთამაშე სახელდებოდა...

მართალია, 2010 წელს, ფრანგული ურნალის მიერ დაწესებული პრიზი ინიესტას მაგივრად მესის გადასცეს, მაგრამ ინიესტაც ხომ „ლა ლიგაში“ მოსპარეზე მოთამაშე იყო.

წლების შემდეგ ფრანგული ჟურნალის „კანტორამ“ აღიარა, რომ ბურთი ინიციტას ეკუთვნოდა.

აი წელს კი (იგულისხმება 2019 წელი), „ფიფას“ ჯილდოც ნაკრებში (ბოლო დროს კლუბშიც) „ფეხბორცარულ“ არგენტინელს აჩუქეს და ამჯერად „პრემიერლიგა“ უსამართლოდ დაიჩაგრა.

მეორე ადგილზე გასულმა ვან დეიკმა, თავისი რჩეული სამეული ასე განაწესა: პირველი ადგილი - მესი, მეორე - სალაპი, მესამე - მანე, ხოლო მესიმ ასეთი ტრიო შეადგინა: პირველი ადგილი - მანე, მეორე - რონალდო და მესამე - დე იონგი...

მესიმ ისიმულიანტა!

ოღონდ ეს ის შემთხვევაა, როცა გამორჩეულ ექსპერტებს, შარებით გაჯერებულ ჟურნალებსა და ვეტერან, ლეგენდარულ ფეხბურთელებს — ირონიის ალმური დაკკრავდათ...

სიმულაციის მცდელობა იყო მესის ქცევა ამერიკის თასის გათა-მაშებაზე — ვგულისხმობ მოედნის მიღმა განვითარებულ მოვლენებს, თორებ მოედანზე მან მხოლოდ ერთი გოლი გაიტანა ჯგუფში (**Play off** სტადიაზე გატანა უჭირს — გადავხედოთ მუნდიალების სტატისტიკას...) და ისიც პენალტით.

უხარისხო სიმულირების დემონსტრირება იყო მისი ნაკრებიდან წასვლა, შემდეგ დაბრუნება, რომელიც ბრაზილიასთან (3:0) მარცხით დასრულდა.

ვან დეიკი პიროვნებად წარმოჩნდა, უშუალო კონკურენტის მიმართ დიდსულოვნება გამოიჩინა, თუმცა შემდეგ თანაგუნდელებსაც გაუგორა კოჭი...

მესის დაპალსულოვნება ამერიკის თასზეც ნათლად გამოჩნდა და მოთამაშეთა დასახელების მხრივაც იჩინა თავი. მიმდინარე სეზონში, აშკარად საუკეთესო ვან დეიკი მან სამეულში არ შეიყვანა, მაგრამ პირველზე მაინც ჩემპიონთა ლიგის გამარჯვებული დასახელა.

ცნობისთვის, ნახევარფინალში მანეს „ბარსელონას“ კარი არ დაულაშქრია.

მეორე ადგილი (რონალდო) წმინდა წყლის „გირეშმაკული“ დიპლომატიის ნაყოფია — ბრძოს წევრს რომ მიესადაგება ისეთი.

მესამე ადგილის ვარიანტში კი გადაწყვიტა, ახალი თანაკლუბელი ემებინა.

მოკლედ, ასეთი მდარე ხარისხის მცირე კომბლად იქცა „ფიფა“ ჯილდო.

სჯობს კომბალს „ოსასუნას“ ან „გრანადას“ პრიზი დაარქვან. ასე აჯობებს...

აბა, მსოფლიო ჩემპიონატის, კონფედერაციის და ამერიკის თასის მოგებას სხვაგვარი მარიფათი სჭირდება.

იმ პროცესს, სადაც ესა თუ ის ფეხბურთელი, ხოშის მიხედვით ასახელებს მოთამაშეს — მსოფლიო ჩემპიონატთან არავითარი კავშირი არ აქვს.

მოდი ჩეგნ, ისევ „ლა ლიგას“ და „პრემიერლიგას“ დავუბრუნდეთ და რადგან ასეა, პედანტური სიზუსტით, უკანასკნელი ათი წლის სტატისტიკის გადახედვაც არ გვაწყენდა...

* პრემიერლიგა / ჩემპიონები: მანჩესტერ სიტი (4), ჩელსი (3), მანჩესტერ იუნაიტედი (2), ლეისტერი (1).

* ლა ლიგა / ჩემპიონები: ბარსელონა (7), რეალი (2), ატლეტიკო (1).

მოკლედ, ინგლისში ოთხმა გუნდმა იმარჯვა, ხოლო ესპანეთში სამმა...

* ჩემპიონთა ლიგა / ჩემპიონები: რეალი (4), ბარსელონა (2), ლივერპული (1), ჩელსი (1), ბაიერნი (1).

* ლა ლიგა (6), პრემიერლიგა (2), ბუნდესლიგა (1).

* ლა ლიგა vs პრემიერლიგა 6:2.

* კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატი / ჩემპიონები: რეალი (4), ბარსელონა (2), კორინთიანსი (1), ინტერი (1), ბაიერნი (1).

* ლა ლიგა (6), ბრაზილიის სერია A (1), იტალიის სერია A (1), ბუნდესლიგა (1).

* ლა ლიგა vs პრემიერლიგა 6:0.

აქ ცოტახნით გზიდან გადავუხვევ...

ათას ცხრაასიანებში არ გადავალ. ამ ეტაპზე, „ფლამენგოს“ მიერ „ლივერპულის“ გვემისა თუ სხვა ამბავთა შესახებაც არ დავიწყებ თხრობას. რადგან კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატზე ვართ შეჩერებულნი, აღვნიშნავ მხოლოდ იმას, რომ მუნდიალზე ბრაზილიური და ინგლისური კლუბები ერთმანეთს ოთხჯერ შეხვდნენ...

2000 წელი, B ჯგუფი - მანჩესტერ იუნაიტედი vs ვასკო და გამა 1:3.

რომარიომ და ედმუნდომ ჩემპიონთა ლიგის მოქმედი გამარჯვებული დადაღუმეს!

2005 წელი, ფინალი - სან პაულუ vs ლივერპული 1:0.

2012 წელი, ფინალი - კორინთიანსი vs ჩელსი 1:0.

2019 წელი, ფინალი - ლივერპული vs ფლამენგო 0:0 (დ.ტ. 0:1). ბრაზილიელთა კარში გოლი ბრაზილიელმა რობერტო ფირმინომ გაიტანა.

- * ევროპის სუპერ თასი / ჩემპიონები: რეალი (3), ატლეტიკო (3), ბარსელონა (2), ლივერპული (1), ბაიერნი (1).
- * ლა ლიგა (8), პრემიერლიგა (1), ბუნდესლიგა (1).
- * ლა ლიგა vs პრემიერლიგა 8:1.
- * ევროპის ლიგა / ჩემპიონები: სევილია (3), ატლეტიკო (3), ჩელსი (2), მანჩესტერ იუნაიტედი (1), პორტო (1).
- * ლა ლიგა (6), პრემიერლიგა (3), პორტუგალიის სუპერ ლიგა (1).
- * ლა ლიგა vs პრემიერლიგა 6:3.

აი 2019 წელს კი „პრემიერლიგამ“ ყველა და ყველაფერი დაჩრდილა.

ევროპის ლიგისა და ჩემპიონთა ლიგის გათამაშებებზე ინგლისური ფინალები შედგა, თუმცა ინგლისელი მოთამაშენი მოედანზე სანთლით იყვნენ საძებნელი...

2020 წელს, ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალში ორი ფრანგული და ორიც გერმანული კლუბი გავიდა, მაგრამ „ლა ლიგა“ მონაგარის გარეშე მაინც არ დარჩენილა.

ევროპის ლიგის ნახევარფინალში ესპანეთის „სევილიამ“ ინგლისის „მანჩესტერ იუნაიტედი“ დაამარცხა და ფინალში მიღანის „ინტერს“ მოუგო!

ევროპის ლიგის თასი კვლავ „სევილიას“ დარჩა.

* * *

რეალი (13) - ჩემპიონთა ლიგა (ევროპის ჩემპიონთა თასი) მოიგო ყველაზე მეტჯერ.

სევილია (6) - ევროპის ლიგა (უეფას თასი) მოიგო ყველაზე მეტჯერ.

ბარსელონა (5) - ევროპის სუპერ თასი „მილანის“ მსგავსად მოიგო ყველაზე მეტჯერ.

რეალი (4) - კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატი მოიგო ყველაზე მეტჯერ ჩემპიონთა ლიგა / ევროპის ჩემპიონთა თასი (18) - ესპანურმა კლუბებმა მოიგეს ყველაზე მეტჯერ.

ევროპის ლიგა / უეფას თასი (12) - ესპანურმა კლუბებმა მოიგეს ყველაზე მეტჯერ.

ევროპის სუპერ თასი (15) - ესპანურმა კლუბებმა მოიგეს ყველაზე მეტჯერ

კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატი (7) - ესპანურმა კლუბებმა მოიგეს ყველაზე მეტჯერ.

ბოლოს კი, ოცდამეერთე საუკუნის ათიანი წლების ერთ-ერთი

საუკეთესო მოთამაშე კიდევ ერთხელ ვახსენოთ და შემდეგ, ბრაზილიურ ამბებზე გადავიდეთ...

მესის ოთხი მსოფლიო ჩემპიონატი და ხუთი Copa America

- * 2006 წელი. (მასპინძელი გერმანია) - მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალი - გერმანია VS არგენტინა 1:1 (პენ: 4-2).
- * 2007 წელი. (მასპინძელი ვენესუელა) - „კოპა ამერიკის“ ფინალი - ბრაზილია VS არგენტინა 3:0.
- * 2010 წელი. (მასპინძელი სამხრეთ აფრიკა) - მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალი - გერმანია VS არგენტინა 4:0.
- * 2011 წელი. (მასპინძელი არგენტინა) - „კოპა ამერიკის“ მეოთხედფინალი - ურუგვაი VS არგენტინა 1:1 (პენ: 5-4).
- * 2014 წელი. (მასპინძელი ბრაზილია) - მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალი - გერმანია VS არგენტინა 1:0.
- * 2015 წელი. (მასპინძელი ჩილე) - „კოპა ამერიკის“ ფინალი - ჩილე VS არგენტინა 0:0 (პენ: 4-1).
- * 2016 წელი. (მასპინძელი აშშ) - საიუბილეო „კოპა ამერიკის“ ფინალი - ჩილე VS არგენტინა 0:0 (პენ: 4:2).
- * 2018 წელი. (მასპინძელი რუსეთი) - მსოფლიო ჩემპიონატის მერვედფინალი - საფრანგეთი VS არგენტინა 4:3.
- * 2019 წელი. (მასპინძელი ბრაზილია) - „კოპა ამერიკის“ ნახევარფინალი - ბრაზილია VS არგენტინა 2:0.

მესი ვერც ერთ გათამაშებაზე ვერ გახდა საუკეთესო ბომბარდირი. მან ვერც ერთხელ ვერ გაიტანა ფინალში გოლი.

არგენტინის ნაკრებში ის ყოველთვის უმაღლესი დონის მოთამაშების გვერდით თამაშობდა, მაგრამ...

“ალბისელესტეს” არ ჰყავდა და არ ჰყავს რონალდინიო.

ნაკრებში მოიგო: მსოფლიო ჩემპიონატი, კონფედერაციის თასი და ამერიკის თასი.

არ ჰყავდა და არ ჰყავს ხავი-ინიესტას დარი ტანდემი.

ნაკრებში მოიგეს: მსოფლიო ჩემპიონატი და ორჯერ ევროპის ჩემპიონატი.

არ ჰყავდა და არ ჰყავს სუარესი და ნეიმარი.

ნაკრებში სუარესმა მოიგო ამერიკის თასი. ნეიმარმა კი კონფედერაციის თასი.

მესიმ ჩემპიონთა ლიგაზე ოთხჯერ იმარჯვა.

პირველად პასიური თადარიგის მოთამაშე იყო და ტურნირზე (ჯგუფში) მხოლოდ ერთი გოლი გაიტანა.

ფინალში ის განაცხადში არ შეიყვანეს და სათადარიგოთა სკაშეც არ იჯდა.

მეორე და მესამე ჯერზე ძალიან მაგარი იყო, ხოლო მეოთხე შემთხვევაში ნეიმარმა უფრო შეასრულა, ვიდრე მესიმ.

მეოთხედფინალში ნეიმარმა სამი გოლი გაუტანა “პარი სენ ჟერმენს”.

ნახევარფინალში ნეიმარმა სამი გოლი გაუტანა “ბაიერნს”.

ფინალში ნეიმარმა ერთი ჩათვლილი და ერთიც არჩათვლილი გოლი გაიტანა „იუვენტუსის“ კარში.

ფინალში მესის არ გაუტანია, ხოლო “ფლეი-ოფში” მხოლოდ ორჯერ გამოიჩინა თავი.

პირველ ნახევარფინალურ შეხვედრაში მესიმ „ბაიერნთან“ „დახატა“ და სწორედ იმ მატჩში შეძლო ორი გოლის გატანა.

წლების შემდეგ „ბაიერნმა“ რევანში აიღო!

2020 წლის აგვისტოში მესიმ და „ბარსელონამ“ ნოკაუტი იგე-მეს. მიუნხენის „ბაიერნმა“ 8:2 მოუგო „ბარსას“ და არგენტინელიც გასაქცევად აცმუკდა...

ამ წიგნის მეორე თავს ზემოთ ნახსენები სიტყვებით დავასრულებ — მესი ძალიან მაგარი ფეხბურთელია, მაგრამ...

როგორც ქუჩს, ისე არა წვიმს...

აი მომდევნო თავში კი როგორც დაიქუჩებს, სწორედ ისე იწვი-მებს!!!

თავი III

ვეხბზოგადის მეცე

ფეხბურთის მეფემ მსოფლიო ჩემპიონატებზე 12 გოლი გაიტანა და
10 საგოლე პასი შეასრულა...

პელემ მუნდიალებზე შვიდჯერ გაარტყა ბურთი ძელს.

პელეს მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალებში სამი გოლი და სამი
საგოლე პასი აქვს შესრულებული...

პელე მსოფლიო ჩემპიონატებზე...

1958 წელი, ჯვუფი - ბრაზილია vs საბჭოთა კავშირი 2:0 (პელემ სა-
გოლე პასი შეასრულა).

1958 წელი, მეოთხედფინალი - ბრაზილია vs უელსი 1:0 (პელემ გოლი
გაიტანა).

1958 წელი, ნახევარფინალი - ბრაზილია vs საფრანგეთი 5:2 (პელემ
სამი გოლი გაიტანა).

1958 წელი, ფინალი - ბრაზილია vs შვედეთი 5:2 (პელემ ორი გოლი
გაიტანა, ერთი საგოლე პასი შეასრულა და ერთხელაც ძელს
გაარტყა ბურთი).

პელეს მიერ ფინალში გატანილი გოლი, მსოფლიო ფეხბურთის
ისტორიაში ერთ-ერთ საუკეთესო გოლად არის აღიარებული.

ნილტონ სანტოსმა მარცხენა ფლანგიდან ბურთი მოწინააღმდე-

გის კარისკენ ჩაპკიდა. მეტოქის საჯარიმოში შეჭრილმა პელემ “ტოპ სტარი” მკერდით მიიღო. ფეხბურთის მეფემ ბურთს მინდორზე დაცემის საშუალება მისცა, შემდეგ კი მრგვალი სფერო თავზე გადაუგდო გუსტავსონს და ოცა ბურთი მოედანზე პარაშუტივით ეშვებოდა — პელემ უზუსტესი დარტყმით დალაშქრა სვენსონის კარი.

ბარემ მეორე გოლიც აღვწეროთ...

ორლანდომ მოედნის ცენტრიდან პელეს მიმართულებით გაგზავნა ბურთი. მეტოქის საჯარიმო ზონიდან შორს მყოფმა პელემ ბურთი მკერდით მიიღო და მერე ქუსლით ზუსტი პასი შეასრულა მარცხნა ფლანგზე. ბურთს ზაგალო დაუფლა, რომელმაც „ტოპ სტარი“ საჯარიმოში ჩაპკიდა, ხოლო სვენსონის კარის მახლობლად პელემ ახოვან შვედებს — პარლინგს და აკსბონს დაასწრო, რასაც ორიგინალური თავური დარტყმა მოჰყვა. პელემ მეორე გოლი გაუტანა მასპინძელს. ნახტომის მომენტში აკსბონი ბრაზილიელს შეასკდა. ნოკდაუნში ჩაგარდნილი პელე კი გარინჩამ მოასულიერა.

1958 წელს, პელე მსოფლიო ჩემპიონატის საუკეთესო ახალგაზრდა მოთამაშედ დასახელდა.

1962 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs მექსიკა 2:0 (პელემ ერთი გოლი გაიტანა, ერთი საგოლე პასი შეასრულა და ორჯერ გაარტყა ბურთი ძელს).

პელეს მიერ მექსიკის კარში გატანილი გოლი, იმ მსოფლიო ჩემპიონატის მშვენება იყო. ფეხბურთის მეფე მოედნის შუიდან დაიძრა, გზად არაერთ მექსიკელს გასცდა და შესანიშნავი სოლო გოლის ავტორი გახდა!

1962 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs ჩეხოსლოვაკია 0:0 (პელე დაიმტკრა და მან მუნდიალზე ასპარეზობის გაგრძელება ვეღარ შეძლო).

1966 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs ბულგარეთი 2:0 (პელემ ერთი გოლი გაიტანა).

1966 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs პორტუგალია 1:3 (პელე დაიმტკრა და მან მუნდიალზე ასპარეზობის გაგრძელება ვეღარ შეძლო).

1970 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs ჩეხოსლოვაკია 4:1 (პელემ ერთი გოლი გაიტანა და ერთი საგოლე პასი შეასრულა).

1970 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs ინგლისი 1:0 (მატჩის მეთვე წუთზე უარისინიომ საჯარიმოში ჩატკიდა და პელემ თავით ურქინა ბურთს, თუმცა ბენქსმა საუცხოო რეაქცია გამოავლინა. ბენქსის ის ნახტომი მეოცე საუკუნის საუკეთესო „სეივად“ არის აღიარებული.

მატჩის ორმოცდამეცხრამეტე წუთზე, პელემ უარისინიოს მისამართით, გამოზომილი, უზუსტესი საგოლე პასი შეასრულა და საბოლოოდ გორდონ ბენქსის კარი მაინც დაილაშქრა).

1970 წელი, ჯგუფი - ბრაზილია vs რუმინეთი 3:2 (პელემ ორი გოლი გაიტანა).

1970 წელი, მეოთხედფინალი - ბრაზილია vs პერუ 4:2 (პელემ ერთი საგოლე პასი შეასრულა და ორჯერ გაარტყა ბურთი ძელს).

1970 წელი, ნახევარფინალი - ბრაზილია vs ურუგვაი 3:1 (პელემ საგოლე პასი შეასრულა).

1970 წელი, ფინალი - ბრაზილია vs იტალია 4:1.

ბრაზილიის ნაკრები „ნიკეს თასს“ სამუდამოდ დაეუფლა! (პელემ ერთი გოლი გაიტანა და ორი საგოლე პასი შეასრულა).

გავიხსენოთ ბოლო გოლი - ტოსტაომ თავის თანაგუნდელ ბრიტოს გადასცა ბურთი, ბრიტომ ბურთი კლოდოალდოს დაუტოვა, კლოდოალდომ პელე მონახა, პელემ გერსონს მიაწოდა ბურთი, გერსონმა კვლავ კლოდოალდოს მიმართულებით შეასრულა გადაცემა, რომელმაც ოთხი იტალიელი ჩამოიტოვა და შემდეგ რიველინო მოძებნა, ხოლო რიველინომ უარისინიო. უარისინიომ პელეს გადააწოდა, პელემ კარლოს ალბერტოს დაუგორა ბურთი, კარლოს ალბერტომ კი შესანიშნავი დარტყმით დაასრულა ეს დიდებული ცხრასვლიანი კომბინაცია, რომელსაც მსოფლიოს მეცხრე ჩემპიონატის ფინალში იტალიელთა კარში გატანილი გოლი მოჰყვა. ბრაზილიელთა კაპიტანმა კარლოს ალბერტომ იტალიელთა მეკარეს ენრიკო ალბერტოს მატჩის ოთხმოცდამეშვიდე წუთზე მეოთხე გოლი გაუტანა).

1970 წელს, პელე მსოფლიო ჩემპიონატის საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა და ოქროს ბურთი გადაეცა.

არც მეცხრამეტე საუკუნეში, არც მეოცე საუკუნის ათიან წლებში, არც ოციან წლებში, არც ოცდაათიან წლებში, არც ორმოციან წლებში, არც ორმოცდაათიან წლებში, არც სამოციან წლებში, არც სამოცდაათიან წლებში, არც ოთხმოციან წლებში, არც ოთხმოცდაათიან წლებში და არც ოცდამერთე საუკუნეში — პელეს მიერ დაფიქსირებულ შედეგებს ვერ მიუახლოვდა და ვერც უახლოვდება ვინმე.

განვაგრძოთ პელეზე საუბარი....

1959 წელს, არგენტინაში სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატი გაიმართა. პირველობა ოლიმპიური სისტემით არ წარმართულა - ვინც მეტ ქულას დააგროვებდა ჩემპიონიც ის გუნდი გახდებოდა. ბრაზილია მეორე ადგილზე გავიდა, ისე რომ არც ერთი თამაში არ წაუგია, ხოლო ტურნირის საუკეთესო მოთამაშე და ბომბარდირი პელე გახდა!

1957 წელს, „როკას თასზე“ ბრაზილიის ნაკრები არგენტინაში 1:2 დამარცხდა, ხოლო განმეორებით შეხვედრაში 2:0 გაიმარჯვა. „ალბისელესტეს“ პელემ არგენტინაშიც გაუტანა გოლი და ბრაზილიაშიც. ოქროს ესკადრონმა „როკას თასი“ არ დაანება პრინციპულ მეტოქეს.

1963 წელს, „როკას თასზე“ ბრაზილიის ნაკრებმა არგენტინაში 2:3 წააგო, შემდეგ კი, განმეორებით მატჩში — ბრაზილიამ არგენტინის ნაკრები 5:2 დაამარცხა, ხოლო პელემ არგენტინელთა კარში სამი გოლი გაიტანა. სელესაო „როკას თასს“ დაუუფლა.

ამ მატჩიდან 12 დღის შემდეგ, ამხანაგურ შეხვედრაში — ბრაზილიამ საფრანგეთის ნაკრები 3:2 დაამარცხა. პელემ ფრანგებთან „ჰეთ-თრიკი“ შეასრულა და „მამლების“ კარი სამჯერ აიღო.

ერთ კვირაში, ასევე ამხანაგურ მატჩში, ბრაზილიისა და დასავლეთ გერმანიის ნაკრებები შეხვდნენ ერთმანეთს. პელეს გოლმა ბრაზილიელებს (2:1) გაამარჯვებინა.

1968 წლის 10 ნოემბერს — პელეს პაულისტას ნაკრები გერსონის კარიოკას ნაკრებს (კარიოკა / რიო დე ჟანეიროს შტატი) ეთამაშა.

ფიცხელ ბრძოლაში პაულისტას ნაკრებმა 3:2 დაამარცხა კარიოკას ძლიერი გუნდი.

პელემ იმ მატჩში გოლი გაიტანა და ფეხბურთის შეფის კარიერაში – რიცხვი 932 დაფიქსირდა.

ორთაბრძოლის დასრულების შემდგომ, ელისაბედ უინბორმა ფეხბურთის მეფეს თასი გადასცა.

პელე ოთხჯერ დაეუფლა ამ თასს.

კარიოკას ნაკრების დამარცხებიდან ცხრა დღეში - პელე **SUPER** ტურნირში ჩაერთო!

პელე იტალიურ კლუბებს ოცდათვრამეტჯერ დაუპირისპირდა და აქედან 29 შეხვედრა „სანტოსის“ გამარჯვებით დასრულდა. „თევზები“ მხოლოდ შვიდჯერ დამარცხდნენ, ხოლო ორი მატჩი ფრედ დასრულდა. 38 თამაშში პელემ 41 გოლი გაუტანა იტალიელებს!..

ცალკე სასაუბრო თემაა, საიმედო დაცვით განთქმული, „კატენაჩოსთან“ ასოცირებული მილანის „ინტერისა“ და „სანტოსის“ შეხვედრები.

სანამ **SUPER** მეშვიდე ორთაბრძოლამდე მიღებოდა საქმე, „სანტოსი“ და „ინტერი“ ექვსჯერ შეხვდნენ ერთმანეთს — სამი მატჩი ბრაზილიელთა და სამიც იტალიელთა გამარჯვებით დასრულდა.

პელემ ექვს მატჩში რვაჯერ დალაშქრა მილანელთა კარი, განსაკუთრებით კი პელეს პოკერია (ოთხი გოლი) გამოსარჩევი, მაშინ, როდესაც „სანტოსმა“ 7:1 დაამარცხა „ინტერი“.

მოკლედ, მთავარზე გადავიდეთ!

1968 წლამდე, ლიბერტადორესის და ევროპის ჩემპიონთა თასის მომგები კლუბებიდან, მსოფლიოში საუკეთესონი გამოვლინდნენ. იგულისხმებიან საკონტინენტოშორისო თასის მფლობელნი.

აი, ისინიც...

- * 1960 წელი - მადრიდის „რეალი“ (დაამარცხა მონტევიდეოს პენიაროლი).
- * 1961 წელი - მონტევიდეოს „პენიაროლი“ (დაამარცხა ლისაბონის ბენფიკა).

- * 1962 წელი - სანტუსის „სანტოსი“ (დაამარცა ლისაბონის ბენფიკა).
- * 1963 წელი - სანტუსის „სანტოსი“ (დაამარცხა მილანის მილანი).
- * 1964 წელი - მილანის „ინტერი“ (დაამარცხა აველიანედას ინდეპენდიენტე).
- * 1965 წელი - მილანის „ინტერი“ (დაამარცხა აველიანედას ინდეპენდიენტე).
- * 1966 წელი - მონტევიდეოს „პენიაროლი“ (დაამარცხა მად-რიდის რეალი).
- * 1967 წელი - აველიანედას „რასინგი“ (დაამარცხა გლაზგოს სელტიკი).

პოდა, გაჩნდა იდეა, რომ მსოფლიო ჩემპიონ კლუბებს შორის სუპერთასი (Intercontinental Supercup) გათამაშებულიყო და 1968 წლის 13 ნოემბერს ტურნირიც დაიწყო. გათამაშების პირველივე შეხვედრაში, საკონტინენტოთაშორისო თასის მოქმედი მფლობელი „სანტოსთან“ 0:2 დამარცხდა — მატჩის 35-ე წუთზე „რასინგის“ კარში პელემ გაიტანა გოლი.

საბოლოოდ ფინალში ძველი ნაცნობები გავიდნენ. ფიცხელი ბრძოლა „სან სიროს“ სტადიონზე ჩატარდა და გამარჯვება „სანტოსმა“ მოიპოვა!

ინტერი - სანტოსი 0:1.

მსოფლიო სუპერ თასს ბრაზილიელები დაეუფლნენ. მილანის „ინტერის“ კარში, ტონინიო გერერომ გაიტანა გოლი.

პელემ საჯარიმო დარტყმა შეასრულა, ივანო ბორდონმა ბურთი ხელებში ვერ შეიმაგრა და გერერომაც შანსი ფეხიდან არ გაუშვა.

* * *

1962 წელს, ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალში — ლისაბონის “ბენფიკამ” სუარესის, კოშიჩისა და კუბალას უძლიერესი “ბარსელონა” 3:2 დაამარცხა, ხოლო 1963 წელს, “ბენფიკამ” ესპანელთა პეგემონია სრულად დაამხო. პორტუგალიურმა გრანდმა ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალში — დი სტეფანოს, პუშკაშისა და პენტოს უძლიერელ გუნდს 5:3 მოუგო. მაღრიდელებს ორი გოლი ეუსებიომ გაუტანა, ხოლო “რეალის” მხრიდან სამივეჯერ პუშკაშმა გამოიჩინა თავი.

1962 წელს, ბრაზილიურმა “სანტოსმა” ურუგვაული ფეხბურთის ფლაგმანს — მონტევიდეოს “პენიაროლს” ლიბერტადორესის თასი არ დაანება და ტურნირის გადამწყვეტ მატჩში დამაჯერებლად სძლია მეტოქეს — პელემ ორი გოლი გაიტანა.

1963 წელს, სან პაულუში, ლიბერტადორესის პირველი ნახევარფინალური დაპირისპირება, ფრედ — 1:1 დასრულდა. გოლები პელემ და ახალგაზრდა ჟაირზინიომ გაიტანეს, ხოლო განმეორებით შეხვედრაში, გადაჭედილ “მარაკანაზე”, პელემ — გარინჩას, დიდის და ნილტონ სანტოსის “ბოტაფოგოს” კარი სამჯერ დალაშქრა.

საბოლოოდ ეს ლეგენდარული ჯახი “სანტოსმა” (4:0) მოიგო და “თევზებიც” ზედიზედ მეორედ გავიდნენ ფინალში. “სანტოსმა” ბენფიკას” მსგავსად 1963 წელსაც მოიგო ლიბერტადორესი (სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონთა თასი) და ამჯერად, ფინალში ბრაზილიურთა მსხვერპლი არგენტინული “ბოკა ჩუნიორსი” გამოდგა — პელემ კვლავ გაიტანა.

1962 წელს, მსოფლიოს საუკეთესო კლუბის გამოსავლენ ორ რაუნდიან დაპირისპირებაში — “ბარსელონასა” და “რეალის” ძლევით გაყოფილებული “ბენფიკა” “სანტოსთან” პირტმინდად დამარცხდა. საკონტინენტოაშორისო თასის მოსაპოვებელ ბრძოლაში — პელემ ევროპელთა უპირველეს გუნდს, ორ მატჩში ხუთი გოლი გაუტანა და შესაბამისად “სანტოსი” მსოფლიოში პირველი გახდა.

“სანტოსმა” 1963 წელსაც მოიგო მსოფლიოს საუკეთესო კლუბისთვის განკუთვნილი თასი.

“სანტოსმა” ევროპის ჩემპიონთა თასის მფლობელ “მილანს” აჯობა — პელეს ანგარიშზე კი ორი გოლი იყო.

* * *

1958 წლის 6 მარტია. ეს ის წელიწადია, როდესაც პრაზილიის ნაკრებმა პირველად მოიგო მსოფლიო ჩემპიონატი, თუმცა როგორც მოგახსენეთ, კალენდარზე ადრიანი გაზაფხულის დღეა დაფიქსირებული და შესაბამისად ჯერ არ არის დაპყრობილი პლანეტა — შემდგომში მას ოქროს ესკადრონი დაიპყრობს.

ემაწვილი პელეც ბევრისთვის უცნობია — პრაზილიაშიც კი...

სან-პაულუს “პაკაემბუს” სტადიონზე მატჩი დაიწყო, რომლის პირველი ტაიმი ანგარიშით 5:2 დასრულდა.

შეხვედრაში პირველად “პალმეირასი” დაწინაურდა, მაგრამ პელემ ერთ წუთში გაათანაბრა. ხუთ წუთში უკვე “თევზები” დაწინაურდნენ, თუმცა ანგარიში კვლავ ერთ წუთში გაათანაბრდა - საბოლოოდ, “სან-ტოსმა” პირველ ტაიმში 5:2 გაიმარჯვა, მეორე ტაიმის დასაწყისში კი ზედიზედ ოთხი ბურთი გაუშვა. ანგარიში გახდა 6:5 “პალმეირასის” სასარგებლობ. ამ დროს ინფარქტისგან გარდაიცვალა სამი გულშემატკივარი: ორი - ტრიბუნებზე, მესამე - ქალაქის ტრამვაიში - ის რადიოს უსმენდა.

ორი წუთის შემდეგ “სანტოსის” გააქვს მეექვსე ბურთი და ათანაბრებს ანგარიშს. რეპორტიორის შეძახილზე (**Goooooool**) ქალაქ კამპინასში მოკვდა მეოთხე ტორსედორესი, ისიც რადიორეპორტაჟის მოსმენისას. თამაშის დამთავრებამდე სამი წუთით აღრე პეპეს (პელეში არ აგერიოთ) გამარჯვების გოლი გააქვს (მან ჰეთ-თრიკი შეასრულა) “პალმეირასის” კარში.

“სანტოსმა” 7:6 გაიმარჯვა!

“თევზები” თასს დაეუფლნენ!..

და...

“პაკაემბუს” ტრიბუნაზე ნერვული აღგზნებისგან გარდაიცვალა მეხუთე გულშემატკივარი.

“სანტოსის” კარში ორი გოლი ალტაფინიმ (იგივე მაცოლამ) გაიტანა. ამ მატჩიდან ორიოდ თვეში ალტაფინი და პელე მსოფლიო ჩემპიონატს მოიგებენ. პელე მსოფლიო ჩემპიონატის გმირი გახდება!

გავა ხუთი წელი — მაცოლა და პელე ერთმანეთს უკვე მსოფლიოს საუკეთესო კლუბის გამოსავლენ მატჩში დაუპირისპირდებიან. როგორც ზემოთ ვახსენე, საკონტინენტოაშორისო თასის დასაუფლებელ შერკინებაში — “სანტოსი” (ბრაზილია) “მილანს” (იტალია) დაჯაბნის.

პელეს ხელებში კვლავ თასი შეთამაშდება.

საკონტინენტოაშორისო თასის გათამაშება (მსოფლიოში საუკეთესო კლუბის საზომი) ისე ჩაბარდა ისტორიას, რომ ანგარიში „კონმებოლის“ სასარგებლოდ დაფიქსირდა — „უეფა“ დამარცხდა!

სამხრეთ ამერიკაშ 22:21 მოუგო ევროპას.

საკონტინენტოაშორისო თასის გათამაშების ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირი არის პელე.

* * *

პელე ევროპელების წინააღმდეგ...

პელე გერმანულ კლუბებთან - 19 მატჩი: 16 მოგება, 2 ფრე და 1 წაგება.

პელემ გერმანულ კლუბებს 19 თამაშში 29 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „აინტრახტი“, „ჰამბურგი“, „შალკე 04“, „მიუნჟენ 1860“ და სხვები...

პელე იტალიურ კლუბებთან - 38 თამაშში: 29 მოგება, 2 ფრე და 7 წაგება.

პელემ იტალიურ კლუბებს 38 მატჩში 41 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „იუვენტუსი“, „მილანი“, „ინტერი“, „რომა“, „ლაციო“, „ნაპოლი“ და სხვები...

პელე ესპანურ კლუბებთან - 14 მატჩი: 5 მოგება, 3 ფრე და 6 წაგება.

პელემ ესპანურ კლუბებს 14 თამაშში 9 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „რეალი“, „ბარსელონა“, „ატლეტიკო“, „ვალენსია“, „სევილია“ და სხვები...

პელე ფრანგულ კლუბებთან - 9 მატჩი: 8 მოგება და 1 ფრე.

პელემ ფრანგულ კლუბებს 9 თამაშში 11 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „რეიმსი“, „რასინგი“, „ლიონი“ და სხვები....

პელე ინგლისურ კლუბებთან - 8 მატჩი: 5 მოგება, 2 ფრე და 1 წაგება.

პელემ ინგლისურ კლუბებს 8 თამაშში 9 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „ჩელსი“, „ვესტ ჰემი“, „ასტონ ვილა“ და სხვები....

პელე პორტუგალიურ კლუბებთან - 9 მატჩი: 7 მოგება და 2 ფრე.

პელემ პორტუგალიურ კლუბებს 9 თამაშში 13 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყო „ბენფიკა“, რომელსაც პელე შვიდჯერ შეხვდა და 9 გოლი გაუტანა....

პელე პოლანდიურ კლუბებთან - 2 მატჩი: 2 მოგება.

პელემ პოლანდიურ კლუბებს 2 თამაშში 4 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყო: „ფეიენბორდი“.

პელე ბელგიურ კლუბებთან - 11 მატჩი: 8 მოგება, 2 ფრე და 1 წაგება.

პელემ ბელგიურ კლუბებს 11 თამაშში 11 გოლი გაუტანა!

ამ კლუბთა შორის იყვნენ: „ანდერლეხტი“ და „სტანდარდი“....

პელემ კიდევ არაერთი ევროპული ქვეყნის კლუბს გაუტანა გოლები....

პელეს პაულისტას ჩემპიონატი (სან პაულუს შტატის პირველობა)

ათვერ აქვს მოგებული და თერთმეტჯერ გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

პელე თავისი კარიერის განმავლობაში, უამრავ საკლუბო თუ ინდივიდუალურ ჯილდოს დაუფლდა. მან 18 წლის მანძილზე, უძლიერეს ბრაზილიის ჩემპიონატში უმაღლეს დონეზე იასპარება და ტურნირი ექვსჯერ მოიგო. პელეს თითქმის ორი ათეული წლის განმავლობაში მაღალი დონის თსტატებთან უწევდა დაპირისპირება.

პელე სამჯერ გახდა ბრაზილიის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი.

1977 წელს, ვეტერანმა ფეხბურთის მეფემ — ნიუ იორკის „კოსმოსთან“ ერთად ჩრდილოეთ ამერიკის საფეხბურთო ლიგა მოიგო, ხოლო

- 1976 წელს, ამ ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა.
- 1977 წელს, ჩრდილოეთ ამერიკის საფეხბურთო ლიგის საუკეთესო ფეხბურთელი, პელეს თანაგუნდელი ფრანც ბეკნბაუერი გახდა.
- 1979 წელს კი იოპან კრუიფი.
- 2015 წელს “ოქროს ბურთის” დამარსებელმა “France Football-მა” ის არაეროპელი ფეხბურთელები დაასახელა, რომლებიც 1995 წლამდე დაეუფლებოდნენ პრიზს.
- 1995 წლამდე ოქროს ბურთი მხოლოდ ევროპელებს გადაეცემოდათ, შემდეგ კი ეს ჯილდო გლობალური გახდა!
- ესეც “France Football-ის” ალტერნატიული სია...**
- * 1958 წელი / პელე - რაიმონდ კოპას მაგივრად.
 - * 1959 წელი / პელე - დი სტეფანოს მაგივრად.
 - * 1960 წელი / პელე - ლუის სუარესის მაგივრად.
 - * 1961 წელი / პელე - ომარ სივორის მაგივრად.
 - * 1962 წელი / გარინჩა - იოზეფ მასოპუსტის მაგივრად.
 - * 1963 წელი / პელე - ლევ იაშინის მაგივრად.
 - * 1964 წელი / პელე - დენის ლოუს მაგივრად.
 - * 1970 წელი / პელე - გერდ მიულერის მაგივრად.
 - * 1978 წელი / მარიო კემპესი - კევინ კიგანის მაგივრად.
 - * 1986 წელი / დიეგო მარადონა - იგორ ბელანოვის მაგივრად.
 - * 1990 წელი / დიეგო მარადონა - ლოთარ მათეუსის მაგივრად.
 - * 1994 წელი / რომარიო - ხრისტო სტოიჩკოვის მაგივრად.
- P.S. დი სტეფანო და სივორი არგენტინელები იყვნენ, მაგრამ იმ დროისთვის, — დი სტეფანო ესპანეთის, ხოლო სივორი იტალიის სახელით გამოდიოდა.

თავი IV

თემრი პელა

- * 1973 წელი - „ლიგერპულმა“ უეფას თასი მოიგო!
- * 1976 წელი - „ლიგერპულმა“ უეფას თასი მოიგო!
- * 1977 წელი - „ლიგერპულმა“ ევროპის სუპერ თასი მოიგო!
- * 1977 წელი - „ლიგერპულმა“ ევროპის ჩემპიონთა თასი მოიგო!
- * 1978 წელი - „ლიგერპულმა“ ევროპის ჩემპიონთა თასი მოიგო!
- * 1981 წელი - „ლიგერპულმა“ ევროპის ჩემპიონთა თასი მოიგო!
- * 1984 წელი - „ლიგერპულმა“ ევროპის ჩემპიონთა თასი მოიგო!
- * 1973, 1976, 1977, 1979, 1980, 1982, 1983 და 1984 წლებში — „ლიგერპული“ ინგლისის ჩემპიონი გახდა!

რიგი მიზეზების გამო, 1977 და 1978 წელს, „ბოკა ხუნიორსსა“ და „ლიგერპულს“ შორის, საკონტინენტო შორისო თასის მოსაპოვებელი მატჩები არ გაიმართა!

- * 1981 წელს, ევროპის ჩემპიონთა თასის ნახევარფინალიდან, ევროპული ფეხბურთის უპირობო ლიდერმა „ბაიერნი“ გამოაგდო, ხოლო ფინალში „რეალს“ სძლია!

და აი, 1981 წელს, „წითელმა ფენიქსმა“ უკვე მსოფლიოში გაპირველება გადაწყვიტა და 13 დეკემბერს, ტოკიოს ნაციონალურ სტადიონზე ლიბერტადორესის თასის მფლობელს დაუპირისპირდა.

რიო დე ჟანეიროს „ფლამენგომ“ პირწმინდად დაჯაბნა ევროპული ფეხბურთის მონსტრი და 3:0 გაიმარჯვა!

მატჩის საუკეთესო მოთამაშედ ზიკო დასახელდა!

* * *

ნეაპოლის საერთაშორისო ტურნირის ფინალში „ფლამენგო“ (ბრაზილია) და ნაპოლი (იტალია) გავიდნენ.

ფინალი 1981 წლის 14 ივნისს, ნეაპოლის „სან პაოლოს“ სტადიონზე გაიმართა.

ნაპოლი VS ფლამენგო 0:5.

ზიკომ ფინალში „პეტ-თრიკი“ შეასრულა.

თეთრი პელე ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

* * *

1980 წლის 1 ივნისი, ბრაზილიის ჩემპიონატის ფინალი, განმეორებითი მატჩი.

მარაკანა - დასწრება: 154 355.

რიცხვს გავიმეორებ - 154 355.

ფლამენგო VS ატლეტიკო მინეირო 3:2.

ფლამენგომ ჩემპიონობა მოიპოვა, ხოლო ზიკო 21 გატანილი გოლით ბრაზილიის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

1982 წელი, ბრაზილიის ჩემპიონატის ფინალური დაპირისპირება!..

* * *

„ფლამენგოს“ მეტოქე „გრემიოა“.

სტადიონი „მარაკანა“ - დასწრება: 138 107.

ოთხმოცდამესამე წუთზე ტონინიო ჟილმა „უკვდავი სამფეროვნები“ დაწინაურა, თუმცა ზიკომ ბოლო წუთზე ანგარიში გაათანაბრა.

პორტუ-ალეგრის „ოლიმპიკოზე“ მეორე მატჩიც ფრედ (0:0) დასრულდა და საჭირო გახდა მესამე შეხვედრის გამართვა.

ბრძოლა ისევ „ოლიმპიკოზე“ შედგა — თამაშის ბედი კი ფლამენგოელი ნუნესის ერთადერთმა გოლმა გადაწყვიტა!

„მენგაო“ გაჩემპიონდა და ისევე როგორც 1980 წელს, ზიკო 21 გატანილი გოლით გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

* * *

1983 წლის 23 მაისი, სან პაულუს „მორუმბის“ სტადიონი.

ბრაზილიის ჩემპიონატის ფინალი - სანტოსი vs ფლამენგო 2:1.

გოლები: პიტა (25) & სერჟინიო შულაპა (63) /სანტოსი/ - ბალთაზარი (67) /ფლამენგო/

„მორუმბიზე“ მატჩს 114 481 „ტორსედორესი“ დაესწრო, ხოლო განმეორებით ფინალურ შეხვედრას 155 523.

ვიძეორებ - 155 523.

გადამწყვეტი ორთაბრძოლა „მარაკანაზე“ გაიმართა და შეხვედრის პირველსავე წუთზე ზიკომ „ფლამენგო“ დააწინაურა.

მატჩის 39-ე და 89-ე წუთებზე — ლეანდრომ და ადილიომ გაიტანეს.

„მენგაომ“ 3:0 გაიმარჯვა!

„ფლამენგომ“ მესამედ მოიგო ბრაზილიის ჩემპიონატი.

22 გატანილი გოლით, გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირი სერჟინიო შულაპა (სანტოსი) გახდა!

ფლამენგოს და მარადონა

1979 - COPA AMERICA.

ბრაზილია vs არგენტინა 2:1.

გოლები: ზიკო და ტიტა (ბრაზილია) / კოსია (არგენტინა).

1981 - ამხანაგური.

ფლამენგო vs ბოკა ხუნიორსი 2:0.

ორივე გოლი ზიკომ გაიტანა.

1982 - მსოფლიო ჩემპიონატი.

ბრაზილია vs არგენტინა 3:1.

გოლები გაიტანეს: ზიკომ, სერჟინიომ და ჯუნიორმა, ხოლო არგენტინელი რამონ დიასი ოთხმოცდამეცხრე წუთზე პრესტიულის გოლის ავტორი გახდა.

როდესაც (მატჩის 85-ე წუთზე) მარადონამ ძალზე უხეშად ითამაშა — ბრაზილიას არგენტინელთა კარში სამი უპასუხო ბურთი ჰქონდა გატანილი!..

მსაჯმა არგენტინელთა ათიანს წითელი ბარათი აუფრიალა — ოთხ წუთში კი რამონ დიასმა ბრაზილიელთა კარი აიღო.

1985 - სერია A.

უდინეზე vs ნაპოლი 2:2.

მარადონამ ღუბლი შეასრულა.

ზიკო „ფლამენგოდან“ „უდინეზეში“ 1983 წელს გადავიდა და 1985 წელს ისევ „ფლამენგოში“ დაბრუნდა.

იმ წელიწადს, როცა მარადონა „ნაპოლიში“ ჩაირიცხა — ზიკო იტალიის ჩემპიონატის საუკეთესო (1984 - Serie A Player of the Year) მოთამაშე იყო.

რადგან დიდი არგენტინელი ვახსენე, მოდით მასზეც ვთქვათ სათქმელი.

მარადონა ძალიან მაგარი, ეპოქალური ფეხბურთელი იყო და ზოგი ფანატიკოსისთვის ღმერთთანაც ასოცირდება.

მარადონას ქება-დიდებაზე მეტად, ვგონებ მკითხველისთვის უფრო საინტერესო იქნება, მისი კრიტიკულ ჭრილში დანახვა...

მარადონას ძევლი “გრეხები”...

1982 - (წითელი)

1986 - (ხელი)

1990 - (ბრანკო)

1994 - (ეფედრინი)

1990 წელი / 1989 წელს, ამერიკის თასის ფინალში — ბრანკომ და დუნგამ მარადონას ფეხი არ გაანძრევინეს, ხოლო რომარიომ და ბებეტომ არგენტინა შეჭამეს!

ერთი წლის შემდეგ, ბრაზილია და არგენტინა მსოფლიო ჩემპიონატის მერვედფინალში შეხვდნენ ერთმანეთს.

მოგვიანებით მარადონა ნიშნის მოგებით იტყვის — “ბრანკოს წყლის ბოთლი მიგაწოდეთ, რომელშიც “როინპოლი” იყო შერეული. ბრაზილიელს ძალიან სწყუროდა და ბოთლი ბოლომდე გამოცალა.

მიზანი მიღწეულ იქნა, მალე ბრანკო საშინელმა მუცლის გვრემამ შეიპყრო, ჩეგ კი მისი სახიფათო საჯარიმო დარტყმები ავირიდეთ თავიდან“.

ყოველივე ამის შესახებ კარლოს ბილარდომაც განაცხადა...

“ბრანკოს მოწამვლაში ვერავინ დამადანაშაულებს. ისე კი, ფაქტი მართლაც მოხდა. როგორც ჩანს, ვიდაცამ ბოროტად იხუმრა”.

ბილარდო მწვრთნელობასთან ერთად გუნდის ექიმის ფუნქციებსაც ითავსებდა.

1990 წელს არგენტინელები ფინალში გავიღნენ, თუმცა ძალზე უსახურად. გუნდმა არაშთამბეჭდავი თამაში აჩვენა, ძირითად დროში მხოლოდ ორჯერ მოიგო, ხოლო მარადონამ ერთი კინკილა გოლის გატანაც ვერ შეძლო ტურნირზე.

მან იუგოსლავიას პენალტების სერიაშიც კი ვერ გაუტანა.

არგენტინის ნაკრები, რომლის ფეხბურთელებმაც მხოლოდ ხუთ-ჯერ დალაშქრეს მოწინააღმდეგეთა კარი — ფინალში დამარცხდა.

მარადონასთვის იტალიაში გამართული პირველობა, მერვე-

ფინალში შესრულებული საგოლე პასითა და ფინალში დაღვრილი ცრემლებით დასრულდა.

შემდეგ მარადონა ნარკოტიკებს მიეძალა და კოკაინის მოხმარების გამო ხანგრძლივი დისკვალიფიკაცია მიუსაჯეს.

1982 წელი / მსოფლიო ჩემპიონატის სანახევარუფინალო ჯგუფში — ბრაზილიელ ზიკოს, სერჟინიოს და უუნიორს არგენტინის ნაკრების კარში გოლები ჰქონდათ გატანილი.

როგორც უკვე ვთქვი, მატჩის ოთხმოცდამეხუთე წუთზე მარადონამ ძალზე უხეშად ითამაშა და მსაჯმა წითელი ბარათი აუფრიალა. მის გარეშე დარჩენილმა არგენტინამ კი პრესტიუს გოლი გაიტანა და ტურნირს გამოემშვიდობა.

ნახევარუფინალისტის გამოსავლენად შექმნილ ჯგუფში, არგენტინამ ბრაზილიასთანაც წააგო და იტალიასთანაც.

“ალბისელესტე” გახსნით მატჩიც დამარცხდა — არგენტინა vs ბელგია 0:1.

1986 წელი / 1/4 - არგენტინა vs ინგლისი 2:1.

“VAR” (მსაჯის ვიდეო ასისტენტი) რომ ყოფილიყო, ხელით გატანილი გოლი არ ჩაითვლებოდა, მსაჯი მარადონას გააძვევდა ან ყვითელ ბარათს უჩენებდა და სავარაუდოდ ოთხ წუთში ტერი ბატჩერისა და მარადონას ფეხი ერთდროულად არ მოხვდებოდა ბურთს.

მეორე გოლის შემთხვევაში მოვლენები ასე წარიმართა...

სანამ მარადონა დრიბლინგს დაიწყებდა, ხუთი წამით ადრე სერჩიო ბატისტამ გლენ ჰოდლი ძალზე უხეშად მოცელა.

“არგენტინის ხუნიორსის” ნახევარმცველის უხეშობაზე მსაჯს რეაგირება არ მოუხდენია, არადა ბატისტა წითელს თუ არა ყვითელ ბარათს ნაღდად იმსახურებდა. შესაბამისად თამაში უნდა შეჩერებულიყო და ჯარიმა დანიშნულიყო.

მარადონა თავისი კარიერის საუკეთესო შეხვედრაში ორი გოლის ავტორი გახდა, მაგრამ რეალურად „ნახევარი“ გოლი გაიტანა.

ფეხბურთის წესებში შავით თეთრზე წერია, რომ ხელით გატანილი გოლი არ ითვლება.

მეორე შემთხვევაში კი მარადონას შესანიშნავ დრიბლინგს, 0,5

„წონის“ გოლი მოჰყვა — “ვარის” თვალს ეს არ გამორჩებოდა.

შეტევის დასკვნით ფაზაში, ტერი ბატჩერი “პადკატის” საშუალებით ეცდება რომ ბურთი მარადონას წაართვას, თუმცა წარუმატებლად...

ბურთი მას შემდეგ გადაკვეთს შილტონის კარის ხაზს, როცა ვარდნისას ბატჩერის ფეხი მოხვდება.

1994 წელი / არგენტინელებს ჯგუფში ერთ-ერთ მეტოქედ საბერძნეთის ნაკრები ჰყავდა, რომელმაც ტურნირზე სამიდან სამივე შეხვედრა წააგო. ბერძენმა ფეხბურთელებმა შეჯიბრი უგოლოდ დატოვეს — საკუთარ კარში კი ათი ბურთი მიიღეს. ჯგუფის პირველ შეხვედრაში არგენტინის გუნდმა სწორედ ბერძენს აყარა შავი დღე და ოთხი უპასუხო ბურთით „დაასახუქრა“. ერთი გოლი მარადონამაც გაიტანა. მან ჯგუფის მეორე შეხვედრაში — ნიგერიის წინააღმდეგაც ითამაშა, მაგრამ ეს მატჩი მისთვის მსოფლიო ჩემპიონატებზე უკანასკნელი აღმოჩნდა. „ფიფამ“ ის აკრძალული პრეპარატის მიღებაში ამხილა და დისკვალიფიკაციით დასაჯა.

იმ მსოფლიო ჩემპიონატის მთავარი გმირი — რომარიოსთან და ბებეტოსთან ერთად ბრანკო გახდა.

მეოთხედფინალში ბრაზილიელთა მცველმა პოლანდიის ნაკრებს გამარჯვების გოლი გაუტანა.

ბრანკომ ნახევარფინალში და ფინალშიც უშეცდომოდ იასპარება და ოერთმეტეტრიანების სერიაში ცივსისხლიანი პენალტის ავტორიც გახდა.

ბრანკომ მსოფლიო ჩემპიონობა მოიპოვა, ხოლო მარადონას “სამუნდიალე” ისტორია 1994 წელს დასრულდა!

ახლა კი მარადონა უმაღლეს საკლუბო ასპარეზზე წარმოვაჩინოთ...

ლიბერტადორესის თასი, დაარსების დღიდან მოყოლებული — ოთხმოცდაათიანი წლების პირველი ნახევრის ჩათვლით — ევროპის ჩემპიონთა თასზე ძლიერი ტურნირი იყო.

მარადონა და ლიბერტადორესის თასი ერთმანეთთან ისე არიან, როგორც მწვადი და ტორტი.

მარადონას უმაღლესი რანგის საკლუბო შეჯიბრში მხოლოდ ორჯერ აქვს მონაწილეობა მიღებული...

არგენტინელის ორი ჩემპიონთა თასი

1987/1988 - მარადონა პირველივე ეტაპზე გამოეთიშა ასპარეზობას.

რეალი VS ნაპოლი 2:0 / ნაპოლი VS რეალი 1:1.

მარადონას ტურნირზე გოლი არ გაუტანია.

1990/1991 - მარადონა მეორე რაუნდში გამოეთიშა გათამაშებას.

ნაპოლი VS სპარტაკი 0:0 / სპარტაკი VS ნაპოლი 0:0 - პენ: 5:3.

მარადონამ ტურნირზე მხოლოდ ორი გოლი გაიტანა და ორივეჯერ ბუდაცემტის „უიპეშტის“ კარი აიღო.

მოკლედ ოლეგ რომანცევის გაწვრთნილმა „სპარტაკმა“ „ნაპოლი“ ჩემპიონთა თასიდან გააგდო.

მარადონამ და მისმა თანაგუნდელებმა ჩერჩესოვის კარი 210 წუთის განმავლობაში ვერ დალაშქრეს.

1986 წელს, მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალიდან 16 წლის შემდეგ, ინგლისის ნაცრებმა ისევ ითამაშა მუნდიალის მეოთხედფინალში სამხრეთამერიკული „გრანდის“ წინააღმდეგ და კვლავ 1:2 დამარცხდა.

იმ შეხვედრაშიც ერთი კაცი იყო მთავარ როლში. აი მაშინ კი, ყველაფერი სამართლიანად და კანონიერად წარიმართა...

გავიხსენოთ!

პირველი ტაიმი სულს დაფავს...

მაიკლ ოუენის მიერ გატანილი გოლის შემდეგ, ბრაზილია ინგლისთან მინიმალური სხვაობით მარცხდება.

დევიდ ბექემი მარჯვენა ფლანგიდან შეტევის წამოწყებას ცდილობს, მაგრამ რობერტო კარლოსი და როკე შუნიორი ინგლისელს უმაღლ გზას გადაუღობავენ.

შუნიორი შესანიშნავი ვარდნით, ბექემს უზადოდ ართმევს ბურთს და პასს მოედნის ცენტრისკენ ასრულებს.

ბურთისთვის ბრძოლაში პოლ სქოულზი და კლებერსონი ერთვებიან, საბოლოოდ კი “ფივერნოგას” რონალდინიო ჩაიგდებს ფეხთ და

თავისი გუნდის ნახევრიდან დაიძრება.

ბრაზილიელს სქოულზი მისდევს, თუმცა ბურთთან ერთად მორბენალ ჯადოქარს ვერაფერს დააკლებს.

რონალდინიო ეშლი კოულს თავბრუდამხვევი ფინტით ჩამოიცილებს და ინგლისელთა საჯარიმოს ხაზთან ბარიერს წააწყდება.

ინგლისელთა ცეტრალური მცველები კედლად აღიმართნენ დევიდ სიმერის კარის დასაცავად. საბოლოოდ სოლ კემპბელი და რიო ფერდინანდი მაინც ფეხმოცარულნი დარჩნენ.

რონალდინიო სოლო გარღვევას წყვეტს და მარჯვენა ტერფით, უზუსტეს საგოლე გადაცემას ასრულებს.

გოლის გატანას მხოლოდ ერთი შეხება დასჭირდა — რივალ-დომ მარცხენა ფეხი მოხდენილად მოუქნია ბურთს და ანგარიშიც გათანაბრდა.

მეორე ტაიმი ახალი დაწყებულია.

კლებერსონი და სქოულზი კვლავ ერთმანეთის მახლობლად აღმოჩნდნენ.

“მანჩესტერ იუნაიტედის” ნახევარცველმა ძალზე უხეშად იმოქმედა, კლებერსონი მოცელა და მსაჯმაც სქოულზი დააჯარიმა.

უხეში თამაში ინგლისელთა კარიდან საკმაოდ შორს დაფიქსირდა.

ბურთთან რონალდინიო მივიღა, რომელიც მოგვიანებით იტყვის — “კაფუმ სიმენზე მიმითითა და კარში დარტყმა მირჩიაო”.

ამ მატჩიდან შვიდი წლის წინ, ევროპის თასების მფლობელთა თასის ფინალში — “არსენალი” და “სარაგოსა” გავიდნენ.

შეხვედრა ფრედ, 1:1 დასრულდა, ხოლო თამაშის კომპენსირებული დროის ბოლო წამზე ნამშა 37 მეტრიდან გამარჯვების გოლი გაიტანა.

“არსენალის” კარში სიმენი იღვა.

1995 წელს, კაფუც “სარაგოსაში” ირიცხებოდა.

წლები გაფრინდა...

იმ ფინალიდან შვიდი წლის მერე რონალდინიოს 35 მეტრი აშორებდა სიმენამდე.

ბრაზილიური ჯინგას ოსტატმა დაარტყა და უცებ რენესანსული ეპოქის დარი შედევრი შეიქმნა.

არის, ინგლისის ნაკრების კარი დალაშქრულია!

შედევრის შექმნიდან შვიდ წუთში, რონალდინიომ დენი მიღზს ტერფზე ტერფი დააბიჯა და მექსიკელმა ფელიპე რამოსმაც წითელი ბარათი უჩვენა ბრაზილიელს.

ოქტომბერის ესკადრონმა 2:1 მოიგო, ხოლო კაფუმ ზედიზედ მესამედ ითამაშა მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში.

რონალდინიომ ნახევარფინალში ვერ იასპარება. ფინალში კი ისევ ერთ-ერთი საუკეთესო იყო!

მისმა გაუთავებელმა შეტევებმა გერმანელთა დაცვის “ეშელონი” მოქანცა...

2002 წელს, მუნდიალის სიმბოლურ ნაკრებში ოთხი ბრაზილიელი მოხვდა...
ოთხი ჯადოსნური “R” / Roberto Carlos, Rivaldo, Ronaldo & Ronaldinho.

RRRR!

თავი V

ფალგაო და პარეპა

პორტუ-ალეგრის “ინტერნაციონალის” და რომის “რომას” ლეგენდა. ის შემტევი ნახევარმცველის სრულყოფილი განსახიერება იყო!

“რომას” ისტორიაში საუკეთესო დროებად ოთხმოციანი წლების პირველი ნახევარი ითვლება. იმ პერიოდში ფალგაომ “ჯალოროსოს” ნიშა იტალიური და ევროპული ფეხბურთის რუკაზე ასახა.

მან “რომასთან” ერთად იტალიის “სერია A” და ორჯერ იტალიის თასი მოიღო.

ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალშიც ითამაშა. მატჩი რომის ოლიმპიურ სტადიონზე ჩატარდა, მაგრამ პენალტების სერიაში კონტიმ და გრაციანიმ “გამაზქს”.

გამარჯვება “ლივერპულს” დარჩა!

“რომას” “სერია A” მხოლოდ სამჯერ - 1942, 1983 და 2001 წლებში აქვს მოგებული.

პარადოქსია, მაგრამ პორტუ ალეგრის “ინტერნაციონალი” ყველა საერთაშორისო ტიტულს (კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატი, ლიბერტადორესები, სუდამერიკანა, სამხრეთ ამერიკის სუპერ თასი) ორიათასიან წლებში დაეუფლა, ხოლო ბრაზილიის “სერია A” გუნდს ოცდამეერთე საუკუნეში არ მოუგია.

“ინტერნაციონალმაც” “რომას” მსგავსად სამჯერ იმარჯვა ქვეყნის პირველობაზე.

1975, 1976 და 1979 წელს ფალგაომ მისია შეასრულა - სამოცდაა-

თიანებში ბრაზილიურმა “ინტერმა” “სერია A” სამჯერ მოიგო!

ბევრმა ესა თუ ის ფეხბურთელი მსოფლიო ჩემპიონატზე გამართული რამდენიმე თამაშით იცის.

ზოგი “სტაჟიანი” თუ ფალკაოს გაიხსენებს, უთუოდ 1982 წლის ჭრიოლში იტყვის სათქმელს და მორჩა, იმის იქით აღარაფერია.

1982 წელს გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატზე, ვერცხლის ბურთი სწორედ ფალკაოს ხვდა წილად და რა გასაკვირია, რომ სიმბოლური ნაკრებიც მის გარეშე წარმოუდგენელი იქნებოდა.

სამოცდაათიან წლებში, ფალკაომ “ინტერნასიონალთან” ერთად გაუშუს ჩემპიონატზე ხუთჯერ გაიმარჯვა.

მან “სან პაულუს” სამფეროვანი ფორმითაც მოიპოვა ტიტული.

1985 წელს, მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი პაულისტას პირველობაზე პირველ ადგილზე გავიდა.

აღნიშნულ გათამაშებაზე ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი კარეკა გახდა.

მერე კი მოვლენები ასე განვითარდა...

1986 წელს, კარეკა და ფალკაო მექსიკაში გაფრინდნენ.

მსოფლიო ჩემპიონატზე ვერცხლის ბურთი კარეკას გადაეცა.

იმავე წელს გუნდური და ინდივიდუალური ჯილდოებით დახუნძლული ბრწყინვალე კარიერაც დასრულდა.

ფალკაომ ბუცები გვერდზე გადადო, ხოლო კარეკა აპენინის ნახევრკუნძულზე ჩავიდა და ფალკაოს მსგავსად იტალიის “სერია A” მოიგო!

სან პაულუდან სან პაოლოზე - TIRA LA BOMBA

1988 წლის 20 ნოემბერი, „სერია A“ - იუვენტუსი vs ნაპოლი 3:5.

იმ დღეს, ტურინში — კარეგამ “ჰეთ-თორიკი” შეასრულა, ხოლო თითო-თითო გოლი კარნევალესა და რენიკას (პენალტი გამოიყენა) ანგარიშზეა.

ზუსტად ერთ კვირაში “ნაპოლიმ” “მილანს” უმასპინძლა და 4:1 დაამარცხა!

ამჯერად “დუბლი” — ბრაზილიელმა ორი გოლი გაუტანა “მილანს”.

ერთ რამედ ღირს, კარეგას მიერ, “ინტერთან” “დახატული” სოლო გარღვევა, რომელსაც ზღაპრული გოლი მოჰყვა.

მას ნეაპოლელებმა სიმღერა მიუძღვნეს — “სან პაოლოს” სტადიონზე ტიფონზები დვრინავდნენ!

Uè! Uè! Uè! Carè Careca! Tira la bomba!.. / მიდი! მიდი! მიდი!
კარე კარე კარეგა! დაბომბე!..

ყველაფერი კი 1987 წლის 30 მაისს დაიწყო.

“ნაპოლის” უყვარდა ხოლმე ბრაზილიურ გუნდებთან გაჯიბრება. თქვენ უკვე იცით, რომ 1981 წელს ნეაპოლის საერთაშორისო ტურნირი ჩატარდა, სადაც ფინალში „ფლამენგო“ (ბრაზილია) და “ნაპოლი” (იტალია) გავიდნენ.

1987 წელს იტალიის მოქმედმა ჩემპიონმა და თასის მფლობელმა, ბრაზილიის პირველობის წინა წლის გამარჯვებულსა და პაულისტას მოქმედ ჩემპიონს უმასპინძლა.

1986 წელს კარეგა ბრაზილიაში ოქროს ბურთით (**Bola do Ouro**) დააჯილდოვეს. 1982 და 1985 წლებში კარეგას ვერცხლის ბურთები (**Bola do Prata**) მისცეს.

და აი, 1987 წელს სან პაულუელმა ბომბდამშენმა თავისი მომავალი კლუბის კარი დალშექრა!

MARADONA vs CARECA

მატჩი ფრედ დასრულდა.

ნაპოლი vs სან პაულუ 2:2.

იტალიელთაგან კარნევალებ და ჯორდანომ აიღეს ბრაზილიური კლუბის კარი, ხოლო “სან პაულუდან” გოლების ავტორად კარეკა და ედივალდო მოგვევლინებ.

და მაშინ, კორადო ფერლაინო რაღაცაზე ჩაფიქრდა...

გემახსოვრებათ დუდუ წმინდა იანუარს რომ მიმართავს!..

დამეხმარე წმინდა იანუარ - შენი ტაძრის მიწისქვეშა სამარხში შენახული ძვირფასეულობა მომაპარინე და სანაცვლოდ “ნაპოლის” ეუსებიოს ვუყიდიო!

დუდუ თვლის, რომ დანაშაულს სრულიად გამოისყიდის თუ ნეაპოლში ეუსებიოს ჩაიყვანს და ყოველივე ამის შემდეგ, - წმინდა იანუარიც არ გაბრაზდება.

“ნაპოლიმ” ეუსებიო ვერ იყიდა, მაგრამ ზემოთ ნახსენები სიტყვებიდან 21 წლის შემდეგ, კლუბის პრეზიდენტმა კორადო ფერლაინომ ნეაპოლელებს კარეკა აჩუქა.

1987 წლის შემოღომიდან კარეკასა და მარადონას წყვილი შედედაბდა, ჰოდა “ნაპოლიც” სხვა გუნდად გარდაიქმნა!

1989 წელს კლუბმა უეფას თასი მოიგო.

“ნაპოლის” ტურნირის დასკვნით ეტაპზე გერმანელებთან მოუწია ბრძოლა

უფას თასის ნახევარფინალი

ნაპოლი vs ბაიერნი 2:0

გოლები გაიტანეს კარნევალებ და კარეკამ.

ბაიერნი vs ნაპოლი 2:2

ორივე გოლი კარეკამ გაიტანა.

ფინალი

ნაპოლი vs შტუტგარტი 2:1

გოლები: მარადონა (პენალტით) და კარეკა (ნაპოლი) / გაუდინო (შტუტგარტი).

შტუტგარტი vs ნაპოლი 3:3

გოლები: კლინსმანი, დი ნაპოლი და შმელერი (შტუტგარტი) / ალემაო, ფერარა და კარეკა (ნაპოლი).

1990 წელს “ნაპოლიმ” იტალიის ჩემპიონატი მოიგო და იტალიის **SUPER** თასესაც დაეუფლა.

1990 წლის 1 სექტემბერი, იტალიის SUPER თასი / ნაპოლი vs იუვენტუსი 5:1.

გოლები: სილენცი (2), კარეკა (2) და კრიპა (ნაპოლი) / რ.ბაჯო (იუვენტუსი).

“ნაპოლის” ორი ლეგენდის იტალიური სტატისტიკაა...

* სერია A

- * მარადონა / მატჩი - 187, გოლი - 81, საგოლე პასი - 17
- * კარეკა / მატჩი - 163, გოლი - 73, საგოლე პასი - 2
- * უეფას თასი
- * მარადონა / მატჩი - 19, გოლი - 3 (სამივე პენალტით გაიტანა), საგოლე პასი - 8
- * კარეკა / მატჩი - 22, გოლი - 8, საგოლე პასი - 3
- * იტალიის თასი
- * მარადონა / მატჩი - 44, გოლი - 29, საგოლე პასი - 3
- * კარეკა / მატჩი - 32, გოლი - 13
- * იტალიის SUPER თასი
- * მარადონა / მატჩი - 1, გოლი - 0
- * კარეკა / მატჩი - 1, გოლი - 2.

1985 წელს გადაღებულ იქნა ფოტო-შედევრი, სადაც აღბეჭდილია, თუ როგორ ლოცულობს კარეკა „მორუმბის“ სტადიონზე არსებულ პატარა ეკლესიაში.

რამდენიმე წუთში პაულისტას ჩემპიონატის ფინალი იწყებოდა.

ფინალში “სან პაულუ” და “პორტუგეზა” გავიღნენ.

პირველი მატჩი - პორტუგეზა vs სან პაულუ 1:3.

კარეკამ “დუბლი” შეასრულა.

პირველ მატჩს 87 000 ქომაგი დაესწრო, ხოლო განმეორებით შეხვედრაში 100 000 გულშემატკივარი მივიდა “მორუმბის” არენაზე.

“სან პაულუ” კვლავ გაიმარჯვა!

მატჩის ანგარიშია 2:1.

1985 წელს, პაულისტას ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი კარეკა გახდა.

მან 23 გოლი გაიტანა.

თავი VI

ბრაზილიელი „ოქტომცედლები“

რომარიო

2000 წელს, მერკოსურის თასის ჯგუფურ ეტაპზე, ლიბერტადორესის თასის მოქმედი ფინალისტები გადაეყარნენ ერთმანეთს...

შეგახსენებთ, რომ 2019 წლის 23 ნოემბერს, ლიბერტადორესის ფინალში — რიო დე ჟანეიროს “ფლამენგომ” ბუენოს აირესის “რივერ პლეიტი” 2:1 დაამარცხა!

მერკოსური 2000.

ფლამენგო vs რივერ პლეიტი 1:2.

გოლები: სავიოლა 51' (რივერ პლეიიტი), ჟუანი 66' (ფლამენგო), ორტეგა 81' (რივერ პლეიიტი)

რივერ პლეიიტი vs ფლამენგო 4:3

გოლები: შვიდივე გოლი მეორე ტაიმში გავიდა...

გოლების ავტორები: სავიოლა, აიმარი, კარდეტი, ორტეგა (რივერ პლეიიტი) & ედილსონი, ჟუანი, პეტროვიჩი (ფლამენგო).

“რივერმა” მერკოსურის თასის ნახევარფინალში გააღწია და რომარიოს “ვასკო და გამას” დაეჯახა.

მაშინ “ვასკოში” რომარიო, ჟუნინიო პაულისტა და ჟუნინიო პერნამბუკანო დაფრინავდნენ...

იმავე წელს, კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატზე “ბრაზილიელებმა” “მანჩესტერ იუნაიტედსაც” გამოუყვანეს წირვა.

რომარიომ მანჩესტერელთა კარიც დალაშქრა და ბუენოს აირე-სელთა კარსაც არ დააყენა კარგი დღე, ხოლო უნინიო პაულისტამ ორივე მატჩში გაუტანა “რივერ პლეიტს”.

მერკოსურის თასის ნახევარფინალი...

რივერ პლეიტი VS ვასკო და გამა 1:4.

ვასკო და გამა VS რივერ პლეიტი 1:1.

2000 წელს, მერკოსურის თასი რიო დე ჟანეიროს “ვასკო და გამამ” მოიგო, ხოლო 11 გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი რომარიო გახდა!

მერკოსური 1999

(იმ წელს რომარიო ფლამენგოში ირჯებოდა)

აველიანედას „ინდეპენდიენტე“ და მონტევიდეოს „პენიაროლი“ საკლუბო ფეხბურთის იერარქიაში იქ არიან, სადაც: „რეალი“, „ბარსელონა“, „ლივერპული“, „მილანი“, „ბაიერნი“ და „აიაქსი“ იმყოფებიან.

„ინდეპენდიენტეს“ ლიბერტადორესის თასი ყველაზე ბევრჯერ (შვიდჯერ) აქვს მოგებული, ხოლო „პენიაროლი“ ხუთჯერ დაეუფლა სამხრეთამერიკული საკლუბო ფეხბურთის მთავარ ნადავლა. თუმცა კი, მხოლოდ ურუგვაულ გრანდსა და ბრაზილიურ „სანტოსს“ აქვთ მოპოვებული საკონტინენტოაშორისო ჩემპიონთა სუპერ თასა.

საკონტინენტოაშორისო თასებსა და შიდა ასპარეზზე მიღწეულ წარმატებებს აღარ ჩამოვთვლი...

მოკლედ, 1999 წელს — „ფლამენგომ“ მერკოსურის თასის E ჯგუფი დასძლია და მეოთხედფინალში „ინდეპენდიენტე“, ხოლო ნახევარფინალში „პენიაროლი“ დაჯაბნა.

ფინალში ბრაზილიური „ფლამენგო“ და „პალმეირასი“ გავიდნენ. მერკოსურის თასზე ფინალური მატჩში დეკემბრის თვეში გაიმარ-

თა. იმავე წლის ივნისში, ლუიშ ფელიპე სკოლარის „პალმეირასმა“, თავისი ისტორიის მანძილზე პირველად და უკანასკნელად მოიგო ლიბერტადორესის თასი.

როცა ფინალში „მენგაოს“ დაუპირისპირდა — „პალმეირასი“ მერკოსურის თასის მოქმედი მფლობელი იყო.

გადამწყვეტ ორთაბრძოლებში „ფლამენგომ“ იმძლავრა და სანუკარ თასს დაეუფლა.

2000 წელს, მერკოსურის ფინალში — “გასკომაც” “პალმეირასი” დაჯაბნა.

1999 წელს, მერკოსურის თასზე — რვა გატანილი გოლით რომარიო გახდა საუკეთესო ბომბარდირი.

რომარიომ იმავე წელს (1996 წელსაც), „ფლამენგოსთან“ ერთად კარიოკას ჩემპიონატიც მოიგო და 19 გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირობას მიაღწია.

რომარიო 1996 წელსაც საუკეთესო ბომბარდირი იყო — აი მაშინ კი, შსოფლიო ფეხბურთის ლეგენდამ 26 გოლი გაიტანა.

რომარიო სულ შვიდჯერ (ორჯერ ვასკო და გამაში და ხუთჯერ ფლამენგოში) იყო კარიოკას ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი.

რომარიომ სამჯერ მოიგო პოლანდის ჩემპიონატი და სამჯერ გახდა „ერედივიზიონის“ საუკეთესო ბომბარდირი!

1989/1990 წლების ჩემპიონთა ლიგის საუკეთესო ბომბარდირიც რომარიოა.

ბრაზილიელმა „ბარსელონასთან“ ერთად ესპანეთის ჩემპიონატი მოიგო, „ლა ლიგის“ საუკეთესო ბომბარდირი გახდა, მადრიდის „რეალს“, „პეტ-თრიკა“ შეუსრულა და 1992/1993 წლების ჩემპიონთა ლიგის გათამაშებაზე — კვლავ პირველი მეგოლის სტატუსი მოიპოვა.

ევროპაში გადობარგებამდე, რომარიომ ბრაზილიის „სერია A-ში“ ერთხელ იმარჯვა.

რომარიო ოქტომბერის ესპანიული

1985 - მოიგო ახალგაზრდული “COPA AMERICA” და ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

1988 - მოიგო ოქტომბერის თასი.

მეორე ადგილზე ავსტრალია გავიდა, ზოლო მესამეზე არგენტინა. ბრაზილია VS ავსტრალია 1:0

გოლი რომარიომ გაიტანა.

1988 - დაეუფლა ოლიმპიურ ვერცხლს, გაიტანა ფინალში გოლი და გახდა ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი.

1989 - მოიგო ამერიკის თასი (COPA AMERICA)

1989 წელს, უძველესი სანაკრებო ტურნირის მოსაგებად მთელი ბრაზილია დუღლდა და გადმოდუღლდა...

„მარაკანა“ გადავსებულია, ტორსიდა ზღვასავით დელავს — ასი ათასზე მეტნი არიან...

მოქმედ მსოფლიო ჩემპიონთა ლიდერმა — თავისი გუნდი მოედანზე მედიდურად გაიყვანა. კაპიტნის სამკლავურით ზელდაშვერებულმა დიეგო მარადონამ მედიდურად შეაბიჯა „მარაკანას“ მრავლისმნაზე მოედანზე.

მსოფლიოს 1986 წლის ჩემპიონი და საუკეთესო მოთამაშე — მომავალ მსოფლიო ჩემპიონს და საუკეთესო ფეხბურთელს უნდა შერკინებოდა!...

მარადონა VS რომარიო.

ფინალური ჯგუფის კვარტეტში — რომარიომ არგენტინასაც გაუტანა, პარაგვაის ნაკრების კარიც დალაშერა და ზიდანის კუმირის, ენცო ფრანჩესკოლის ურუგვაიც არ დაიდო.

ჩემპიონის ბედი (ისევე როგორც ბრაზილიელთათვის ავადსახსენ-ებელ 1950 წელს) ურუგვაისთან შერკინებაში გადაწყდა. „მარაკანაზე“ ამჯერად 150 000 ქომაგი დაესწრო სამკვდრო-სასიცოცხლო ომს (სი-ტყვები გადაჭარბებული არ არის), — ბრძოლა კი რომარიომ მოიგო.

მან გადამწყვეტ შეხვედრაში გადამწყვეტი ბურთი შეაგდო და ამერიკის ვეებერთელა ვერცხლის თასი ბრაზილიაში დატოვა.

სელესაომ ჩემპიონობა მოიპოვა!..

1989 წელს, „კოპა ამერიკის“ საუკეთესო ბომბარდირი ბებეტო გახდა, ხოლო რომარიოსა და ბებეტოს ჯალოქრობა არგენტინის ნაკრების წინააღმდეგ ცალკე აღნიშვნის თემა.

ტურნირის დასკვნითი ეტაპი ასე გამოიყურება...

- * ბრაზილია VS არგენტინა 2:0
- * გოლები: ბებეტო 48' & რომარიო 55'
- * ბრაზილია VS პარაგვაი 3:0
- * გოლები: ბებეტო 16', ბებეტო 52' & რომარიო 58'
- * ბრაზილია VS ურუგვაი 1:0
- * გოლი: რომარიო 49'

1994 - მოიგო მსოფლიო ჩემპიონატი და მუნდიალის საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა!

1997 - მოიგო კონფედერაციის თასი და ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

პარი კიუელის ოქროს გოლმა ალვარო რეკობასა და მარსელო ზალაიეტას ურუგვაის ნაკრები დაამარცხა და ფინალში ავსტრალია გაიყვანა.

მეორე ნახევარფინალურ დაპირისპირებაში, რომარიომ და რონალდომ ორი უპასუხო ბურთი გაუტანეს — პობორესკის, ნედვედის და შმიცერის ჩეხეთის ნაკრებს.

ბრაზილია და ავსტრალია ჯგუფშიც ერთად იყვნენ და მიუხედავად იმისა, რომ ორივე ნაკრები მრისხანე თავდასხმით გამოირჩეოდა — მატჩში უგოლო ფრე დაფიქსირდა.

ფინალში კი მეტოქის კარის დასალაშქრად, კვლავ გაიწიეს მარკ ვიდუკაშ და პარი კიუელმა, ხოლო ბრაზილიის ნაკრებში მთავარ “არ-

ტილერიას”, ლეგენდარული “რო-რო” წარმოადგენდა!

6:0 მატჩის ანგარიშია.

ავსტრალიელთა კარში სამი გოლი რომარიომ გაიტანა და რონ-ალდოს ანგარიშზეც სამი გოლი იყო!..

1997 - Tournoi de France

მატჩის ოთხმოცდამეოთხე წუთზე, რომარიო მალდინისა და კანა-გარის მიერ გამაგრებულ იტალიელთა საჯარიმოში შეიჭრა, მოატყუა მეკარე პალიუკა და ანგარიში გაათანაბრა - 3:3.

პირველ აღგილზე ინგლისი გავიდა, მაგრამ ტურნირი მხოლოდ ბრაზილიის ნაკრებმა დაასრულა წაუგებლად.

ბრაზილია vs ინგლისი 1:0

გოლი რომარიომ გაიტანა.

1997 - კვლავ მოიგო ამერიკის თასი (**COPA AMERICA**) და ტურნირზე სამი გოლი გაიტანა - აქედან ორი ნახევარფინალში.

ბებეტო

2019 წლის 31 მარტს, ჩვენი დღით 23:00 საათზე — რიოს თასის (**Taça Rio**) ფინალი გაიმართა.

ფინალში ერთმანეთს “ვასკო და გამა“ და “ფლამენგო“ შეებრძოლნენ!

1995 წლის 21 დეკემბერი — ბებეტო vs მადრიდის რეალი 3:0.

ბებეტომ „ლა ლიგაში“ არაერთხელ შეძლო „პეტ-თრიკის“ შესრულება და მისი მსხვერპლი სამეფო კლუბიც იყო!

1992 წელს, ბრაზილიის „სერია A-ში“ საუკეთესო ბომბარდირი ბებეტო გახდა და 1993 წელს, ესპანური „ლა ლიგის“ საუკეთესო ბომბარდირობაც მან შეძლო.

მოკლედ, ბებეტომ მოიგო „პიჩიჩის“ ჯილდო, ესპანეთის თასი და ლა კორუნიის „დეპორტივომ“ ესპანეთის სუპერ თასზე (ორი მატჩის ჯამში 5:1) კვლავ დაამარცხა „რეალი“.

ბებეტომ ისევ დალაშქრა სამეფო კლუბის კარი.

იგი „დეპორტივოს“ ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირია!

ბრაზილიელთა მრისხანე თავდამსხმელს შეუდარებელი ტექნიკა ჰქონდა, ხოლო მეგარესთან პირისპირ გასულს აუცილებლად უნდა მოეტყუებინა კარის დარაჯი.

1983 წელს, მსოფლიოს ახალგაზრდული ჩემპიონატის ფინალი ლეგნდარულ „აცტეკაზე“ გაიმართა და მატბს 110 000 მაყურებელი დაესწრო.

გავა სამი წელი და მეხიკოს „აცტეკაზე“ ამდენივე ქომაგი დაესწრება მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალს, სადაც ერთმანეთს არგენტინა და გვირ დაუპირისპირდებიან...

1983 წელს, ბრაზილიამ 1:0 დაამარცხა არგენტინა, ხოლო ბებეტო ტურნირის სიმბოლურ (**All-Star XI**) ნაკრებში მოხვდა!

1989 წელს, ბებეტომ რომარიოსთან ერთად „კოპა ამერიკა“ მოიგო და სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატზე საუკეთესო ბომბარდირიც გახდა!

ერთი წლით ადრე ის ოლიმპიურ ვერცხლს დაეუფლა. 1988 წელს, რომარიომ და ბებეტომ მეოთხედფინალიდან არგენტინა გააგდეს, ხოლო ნახევარფინალში — კლინსმანის, ჰესლერის და რიდლეს გერმანიას გადაუდობეს ფინალისკენ მიმავალი გზა.

გადამწყვეტ შეხვედრაში ბრაზილიას გელა კეტაშვილის გუნდმა მოუგო.

საბჭოთა კავშირი VS ბრაზილია 2:1

შვიდი გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი რომარიო გახდა — ბებეტოს ანგარიშზე ორი გოლი იყო.

რვა წლის შემდეგ ბებეტომ კვლავ მოიპოვა ოლიმპიური (ამჯერად ბრინჯაო) მედალი და ექვსი გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირობას მიაღწია.

1994 წელს, ბებეტოსა და რომარიოს წყვილი მსოფლიოს დაიპყრობს!..

ბრაზილიის ნაკრები მერვედფინალს ბებეტოს გატანილი გოლით დასძლებს — მას საგოლე პასის აგტორად რომარიო მოევლინება.

მეოთხედფინალში კი რომარიოს მისამართით ბებეტო შეასრულებს ჩინებულ პასს და ჰოლანდიის კარიც დაილაშქრება. ბებეტო ჰოლანდიის ნაკრებსაც გაუტანს — ის ჩვეულ სტილში მეგარეს მოატყუებს და შემდეგ, ცარიელ კარში შეაგორებს ბურთს.

მერე იმ გოლს, ერთ-ერთი ყველაზე ორიგინალური აღნიშვნა მოჰყვება. 1994 წლის 7 ივლისს, ბებეტოს შვილი შეეძინა. მან ბავშვს გერმანელი მათეუსის საპატივცემულოდ მათეუსი დაარქვა, ხოლო რომარიოსთან და მაზინიოსთან ერთად — მოედანზე ჩვილის რწევის იმიტაცია შეასრულა...

იმ მუნდიალზე ბებეტომ სამი, ხოლო რომარიომ ხუთი გოლი გაიტანა.

ჯადოსნურმა „დუეტმა“ მსოფლიო ჩემპიონატზე გაიმარჯვა!!!

ოთხი წლის შემდეგ, ბებეტო მსოფლიო ჩემპიონატზე კვლავ სამ გოლს გაიტანს, თუმცა ფინალში დამარცხდება და ვერცხლს დასჯერდება.

ბებეტომ „სერია A“, „ფლამენგოს“ შემადგენლობაშიც მოიგო და ბრაზილიის ჩემპიონობა „გასკო და გამასთან“ ერთადაც იზეიმა!..

2019 წლის 31 მარტს, ჩვენი დღოით 23:00 საათზე — რიოს თასის (**Taça Rio**) ფინალი გაიმართა.

ფინალში ერთმანეთს “გასკო და გამა“ და “ფლამენგო“ შეებრძოლნენ!

რიოს თასი “ფლამენგოს“ დარჩა!

„ფლამენგოში“ ასპარეზობისას, ბებეტოს რიოს თასი (**Taça Rio**) სამჯერ აქვს აღმართული!

დუნგა

დუნგამ კაპიტნის რანგში მოიგო მსოფლიო ჩემპიონატი, ორჯერ “კოპა ამერიკა” და კონფედერაციის თასი.

დუნგამ ორჯერ ითამაშა მუნდიალის ფინალში.

დუნგა მსოფლიოს ორ ჩემპიონატზე სიმბოლურ ნაკრებში მოხვდა.

დუნგა მსოფლიოში ერთადერთი კაპიტანია, რომელმაც სამი სანაკრებო ტურნირის თასი აღმართა.

დუნგა მწვრთნელის რანგშიც დაეუფლა ტიტულებს...

2007 წელს ამერიკის და 2009 წელს კონფედერაციის თასს.

რონალდო

მსოფლიოს 2002 წლის ჩემპიონატზე ინგლისი უძლიერესი ნაკრებით იყო წარდგენილი. მიუნჰენის ოლიმპიურ სტადიონზე, ხსენებული მუნდიალის შესარჩევ მატჩში, ინგლისმა გერმანიას 5:1 მოუგო. იმ შეხვედრაში ლივერპულელმა მაიკლ ოუენმა „პეტ თრიკი“ შეასრულა!

„ბუნდესგუნდის“ კარში თითო-თითო გოლი, ასევე ლივერპულელებმა — სტივენ ჯერარდმა და ემილ ჰესკიმ გაიტანეს.

გერმანიის ნაკრები VS ლივერპული 1:5 / მსაჯი პიერლუიჯი კოლინა იყო.

მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალში ინგლისის ნაკრები ძალზე ძლიერი შემადგენლობით დაუპირისპირდა ბრაზილიას.

დაცვის კვარტეტს შეადგენდა: შესანიშნავ ფორმაში მყოფი დენი მილსი (ლიდსი), სოლ კემპბელი (არსენალი), რიო ფერდინანდი (ლიდსი) და ემლი კოული (არსენალი).

ნახევარდაცვაში ძლევამოსილი „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მოთამაშენი ირჯებოდნენ...

დევიდ ბექშემს (კაპიტანი), პოლ სქოულზე და ნიკი ბატს — „ვესტ ჰემის“ წამყვანი „ვინგერი“ ტრევორ სინკლერი ეხმარებოდა.

თავდასხმაში კი დამანგრეველი ღუეტი ჰყავდათ — ლივერპულელი „მკვლელები“ - მაიკლ ოუენი და ემილ ჰესკი.

ოუენმა ბრაზილიის ნაკრებსაც გაუტანა, მაგრამ შემდეგ რონალდინობ ინგლისური ფეხბურთი გაამასხარავა და ალბიონელები ტურნირიდან გააგდო.

ფინალში ბრაზილია გერმანიის ნაკრებს დაუპირისპირდა.

2002 წელს, გერმანიის ნაკრებმა 8:0 მოიგო. „ბუნდესნაკრებს“ მსოფლიო ჩემპიონატზე ასეთი დიდი ანგარიშით არასდროს მოუგია.

გერმანიის ნაკრებმა მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში რვაჯერ ითამაშა და დასკვნით მატჩამდე მხოლოდ 2002 წელს მივიდა ისე, რომ მხოლოდ ერთი გოლი პქონდა გაშვებული.

2002 წელს, მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე ფეხბურთელებმა: რა-

მელოდია, ნოივილმა და ბალაკმა — ჩემპიონთა ლიგის ფინალში ითამაშებს...

2002 წელს, ოლიგერ კანი მსოფლიო ჩემპიონატის საუკეთესო მოთა-
მშე გახდა.

ორიოდ სიტყვა იქნს იერემისისა და დიტმარ ჰამანის შესახებაც
ვთქვათ...

2001 წელს, ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალში — იერემისმა მადრიდის
“რეალს” გამარჯვების გოლი გაუტანა და მიუნხენის “ბაიერნმა”
25 წლის შემდეგ ჩემპიონთა ლიგის თასი მოიგო.

ჰამანმაც მოიგო ჩემპიონთა ლიგა — ოღონდ “ლივერპულთან”
ერთად.

ფინალში ისინიც წარსდგნენ ბრაზილიელთა წინაშე.

2002 წელს, გერმანიის ნაკრების ლიდერები მიხაელ ბალაკი და მირო-
სლავ კლოზე იყვნენ.

ბალაკი მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატების ვერცხლისა და
კონფედერაციის ბრინჯაოს მედლებს ფლობს. მას მუნდიალზე ბრინ-
ჯაოც აუღია.

ბალაკმა ორჯერ ითამაშა ჩემპიონთა ლიგის ფინალში და ორივე-
ჯერ დამარცხდა.

გერმანიის ნაკრების ყოფილი კაპიტანი, გერმანული ფეხბურთის
ისტორიაში ერთ-ერთ საუკეთესო მოთამაშედ ითვლება.

მიროსლავ კლოზე კი მუნდიალის ისტორიაში საუკეთესო ბომ-
ბარდირია.

ფინალი: ბრაზილია vs გერმანია 2:0.

რონალდომ ოლივერ კანს ორი გოლი გაუტანა! / მატჩის არბიტრი პიერლუიჯი კოლინა იყო.

1994 წელს, „პრემიერლიგა“ „მანჩესტერ იუნაიტედმა“ მოიგო. მეორე ადგილზე „ბლექბერნი“ გავიდა.

1995 წლის 14 მაისს, „პრემიერლიგის“ ფინაშის სწორზე — „ბლექბერნს“ 89 ქულა, ხოლო მეორე ადგილზე გასულ „მანჩესტერ იუნაიტედს“ 88 ქულა ჰქონდა. „ბლექბერნი“ ინგლისის ჩემპიონი გახდა და იმ გუნდის დიდ წარმატებაში, ლომის წილი გრუმ ლე სოს და ალან შირერს მიუძღვით.

„ლურჯ-თეთრ მოხეტიალეთა“ დაცვის ბურჯი სწორედ ლე სო იყო — მეტოქეთა კარების რისხევა კი ალან შირერი გახლდათ. 1994/1995 წლების სეზონზე, შირერი 34 გატანილი გოლით „პრემიერლიგის“ საუკეთესო ბომბარდირი გახდა და ის, მომდევნო ორ სეზონშიც არავის უთმობდა ინგლისურ „ოქროს ბუცს“.

1995 წლის 14 მაისიდან, სრულყოფილად ჯერ ერთი თვეც არ იყო გასული და სახელოვანი ბლექბერნელები მსოფლიოს მოქმედ ჩემპიონებს დაუპირისპირდნენ.

1995 წლის 11 ივნისს, გადავსებულ „უემბლიზე“, „უმბროს თასის“ გადამწყვეტი მატჩი გაიმართა.

დევიდ პლატმა და დუნგამ ნაკრებები „უემბლის“ ხასხასა მოედანზე გაიყვანეს. სანაკრებო ჯილდოს დაუფლების იმედით აღტკინებული ინგლისელები „დუღლენენ“ ტრიბუნებზე...

მატჩის ოცდამეცხრამეტე წუთზე, მოწინააღმდეგის კარიდან საკმაოდ შორს მყოფმა ლე სომ ბურთს ფეხი მოუქნია და შესანიშნავი გოლი გაიტანა. პირველი ტაიმი ინგლისელთა სასარგებლოდ დასრულდა.

მეორე ტაიმის ორმოცდამეთხუთმეტე წუთზე უუნინიო პაულისტამ ზუსტად შეასრულა საჯარიმო დარტყმა. ჯარიმა იმ ადგილას დაინიშნა, საიდანაც ბლექბერნელმა დაარტყა.

Սամռաջամյուրյ წյտից ըռճալլդռու չյերո լազգա. շյնանոմ տաշուսու շյնթուս մրուսեանց տաշումնեմյլու դասարդպյուլ პռթուցանց გայցանա լա ըռճալլդռմաց, ჩյյյուլ և տիուլմու մյյյարյ մռադպյյա. ծռաթուլուս նայրյօն ին գայօնա.

Սամռաջամյբայրմեթյ წյտից, սայյուտար սայյարումուտան ակլուս մյուտյում ըռճերդու կարլումա ծյյրտու մռյանու ցյյնթուսկյյն գայթաշնա, — ոնցլուսելուս մոյյր տաշուտ մռյայրուցպյյուլու ծյյրտու եթմյնթուս մոյյունա, ըռճմյելմաց նանս կելլուճան (յյյեթուճան) առ գայյմա լա քիմ գյյայյյարյուսու կարու յյօնայ լայլամյյրա.

“յյեթմյյնուս” լա յդմյնթուս գոլլյեմմա, և տիաձուռնից մյուոյ յյեթ-ծյյրտուս մյյյյ ալյայթրուռանա...»

ծռաթուլուս 3:1 լայլամյուրյա ոնցլուս լա յմբերու տաս լայյուլլա!

Ծյյրնուրնից մռնաթուլյունից մալլուս մալլուս մալլուս մալլուս նայրյօն, ըռճմյելմաց յըրտու ին գամարույլ մըռոյլու հյյմքունաթից մյյսամյ ադյուլնից գայօնա. մյյնթուալնից մյյրդյամմա և մարնու ծռաթուլուս նայրյօնան ին այյես նախյյարյունունմու, եռլու մյյսամյ ադյուլու մռսակույյելլ մաթին, արյյենթունուս լա յյերմանուս նայրյօնա մմդլյյալլ — և տրոտիկյուս ծյյլգարյուտ մռույց 4:0.

և տրոտիկյուս յյյա լա յուլու մըռոյլու հյյմքունաթիւս և սայյայտյյեսու ծռմինարյունու յակելա. եյյու-եյյուտու գոլլու — ըռճարում (մըռոյլու հյյմքունաթիւս և սայյայտյյեսու մռտամամյ), ըռճերդու ծայռոմ, ոյյրյան կլոննեմանմա լա յյենյի անդյյունոնմա յայթանյի. մյյնթուալնից անդյյունոնմա և տրոտիկյուս շյնթուսաց յայթանա լա սամու յաթանու լա յուլու յմբերու տաս և սայյայտյյեսու ծռմինարյունու յակելա.

յմբերու տասից ծռաթուլուս նայրյօնմա յյյելա տամիմի յամարյյա, — ալյնումնյյուլու յատամամյիս մմյյենյեն յու ոնցլուսուս լա մյյրդյալնից յայթանու յամունցա.

մոլլուս լայյօնու մյյրդյալմա որի յուրուտունու յամարյյեսոնա մռուկոյյյ, մայրամ էորյյելու լիամմիս ծռլու մյյրնոնյյմմա անյարումիս և եվառօն տաշուսու շյնթուս և սասարյյեթլու մյյամբուրյա. մյյորյ լիամմիս և տրարդիթյ, յյենյի անդյյունոնմա տաշուսու յունթու յայթանու յամունցա լա որի յուրուտունու և եվառօն ալյանցօնա.

მატჩის დასრულებას ერთი წუთი აკლდა და ტაბლოზე 1:3 ციმცი-მებდა, თუმცა ორთაბრძოლა 3:3 დასრულდა. შეხვედრის ბოლო წუთზე ინგლისელთა კაპიტანმა — დევიდ ბლატმა გაიტანა. დამატებულ დროში კი ანდერტონმა გაათანაბრა.

ტურნირზე მონაცილეობდა იაპონიის ნაკრებიც, რომელმაც დინასტიის თასის ფინალში სამხრეთ კორეის ნაკრებს პენალტების სერიაში (5:3) მოუკო.

ფინალში იაპონია მალევე დაწინაურდა, მერე კი კორეელმა ლიკი ჰიუნგმა გაათანაბრა. მატჩის ოთხმოცდამეტვიდე წუთზე იაპონია კვლავინდებურად წინ გავიდა და დამატებულ წუთზე ჰიუნგმა ისევ გაათანაბრა.

ჰიუნგმა პენალტების სერიაშიც ზუსტად დაარტყა. მიუხედავად ამისა დინასტიის თასს იაპონია დაუუფლა.

დინასტიის თასის სიმბოლურ გუნდში ექვსი იაპონელი და სამი სამხრეთ კორეელი მოხვდა.

სამხრეთ კორეის ნაკრებმა, ერთი წლით ადრე, მსოფლიო ჩემპიონატის **C** ჯგუფშიც შემოატრიალა თამაში. კორეელებმა მატჩის ოთხმოცდამეტეთე და ოთხმოცდამეთე წუთებზე გაიტანეს და ესპანელებთან ფრეს მიაღწიეს. სამხრეთ კორეამ შემდეგ შეხვედრაშიც ფრედ (ბოლიგიასთან 0:0) ითამაშა, ხოლო მსოფლიოს მოქმედი ჩემპიონის, გერმანიის ნაკრებისა და აზიელების დაპირისპირებისას, მეოცე წუთზე უკვე 0:3 იყო გერმანელთა სასარგებლოდ. კორეელები დამარცხდნენ, თუმცა მატჩის საბოლოო ანგარიშად 2:3 დაფიქსირდა.

უმბროს თასის გახსნით მატჩში, ოთხმოცდამერვე წუთზე, იაპონიის კარში პენალტი დაინიშნა და ინგლისელთა კაპიტანმაც ზუსტად დაარტყა. მომავალი ეკროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალისტმა 2:1 მოუკო დინასტიის თასის მოქმედ მფლობელს. „უმბროს თასის“ მოგებით ბრაზილიის ნაკრების ახალი ეპოქა დაიწყო — რონალდოს ეპოქა!

* * *

ნაკრებში / ბრაზილიელი რონალდო vs ერთად აღებული მარადონასა და მესის წყვილი.

როცალდო

1994 წელი - სათადარიგო ფეხბურთელის რანგში მსოფლიო ჩემპიონი გახდა.

1997 წელი - მოიგო კონფედერაციის თასი და ფინალში სამი გოლი გაიტანა.

1997 წელი - მოიგო “**Copa America**”, გაიტანა ფინალში გოლი და დასახელდა ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ.

1998 წელი - დამარცხდა მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში და გათამაშების საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა.

1999 წელი - მოიგო “**Copa America**”, გაიტანა ფინალში გოლი და რიგალდოსთან ერთად გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

2002 წელი - მსოფლიო ჩემპიონობა მოიპოვა, ფინალში ორჯერ დალაშქრა გერმანიის ნაკრების კარი და რვა გატანილი გოლის შედეგად ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირისთვის განკუთვნილი პრიზიც მოიპოვა. ონიალდოსთან ერთად ბრაზილიის ნაკრებმა მსოფლიო ჩემპიონატის რეკორდი მოხსნა - გუნდმა მირითად დროში ყველა (7) მატჩი მოიგო!

2006 წელი - მსოფლიო ჩემპიონატზე გერდ მიულერის რეკორდი დაამსო.

მარადონა & მესი

1986 წელს მარადონამ მოიგო მსოფლიო ჩემპიონატი და მუნდიალის საუკეთესო ფეხბურთელად დასახელდა, ხოლო 1990 წელს - მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში მარცხი იწვნია და ტურნირი უგოლოდ დატოვა.

2014 წელს მესიმ წააგო მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალი და ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ დასახელეს.

2007, 2015 და 2016 წლებში მესი დამარცხდა ამერიკის თასის (2016-ში საიუბილეო გათამაშება იყო) ფინალებში. ის 2015 წელს საუკეთასოდ სცნეს.

მესიძ და მარადონამ ვერც ერთ ფინალში შეძლეს გოლის გატანა. რონალდოს სანაკრებო ტურნირთა ფინალებში 7 გოლი აქვს გატანილი...

რივალდო

1999 წლის 11 ივლისს, ამერიკის თასის (**Copa America**) მეოთხედ-ფინალში, რივალდოსა და რონალდოს გოლებით — ბრაზილიამ 2:1 მოუგო არგენტინას, შემდეგ კი ფინალში 3:0 დამარცხა ურუგვაის ნაკრები.

ტურნირის გადამწყვეტი მატჩში ორი გოლი რივალდომ, ხოლო ერთიც რონალდომ გაიტანა.

ხუთ-ხუთი გატანილი გოლით, ყველაზე ძველი სანაკრებო შეჯიბრის საუკეთესო ბომბარდირები — რივალდო და რონალდო გახდნენ!

1999 წელს, ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ რივალდო დასახელდა!

ორ თვეში, 1999 წლის 7 სექტემბერს, ბრაზილია და არგენტინა კვლავ გაეჯიბრნენ ერთმანეთს...

რონალდინიომ შოუ დადგა, რონალდომ კვლავ დალაშქრა “ალბისე-ლესტე” კარი და რივალდომაც გაიტანა, — ოღონდ ამჯერად სამი.

რივალდომ “ჰეთ-თრიკი” შეასრულა, ხოლო ბრაზილიის ნაკრებმა 4:2 მოუგო არგენტინას.

რივალდომ სამ წელში მსოფლიოც დაიპყრო!

მსოფლიოს 2002 წლის ჩემპიონატზე რივალდო ხუთ გოლს გაიტანს და მისი სახელი მსოფლიო ჩემპიონატის სიმბოლურ ნაკრებში ჩაიწერება!..

რივალდოს ორ მუნდიალზე რვა გოლი აქვს გატანილი...

დაუვიწყარია მის მიერ შესრულებულ “მაკრატელა”.

2001 წელს, “ლა ლიგის” ფინიშის სწორზე, ერთმანეთს “ბარსელონა” და “ვალენსია” შეხვდნენ.

მატჩის ბოლოს რივალდომ საოცარი “მაკრატელა” შეასრულა და თავის გუნდს ჩემპიონთა ლიგის საგზური მოუტანა.

იმ მატჩში რივალდო “ჰეთ-თრიკის” ავტორი გახდა!

2000 და 2001 წლებში, „ვალენსია“ ჩემპიონთა ლიგის ფინალებში გავიდა, ხოლო 2002 და 2004 წლებში „ლა ლიგა“ მოიგო.

„ბარსელონაში“ რივალდომაც ორჯერ მოიგო „ლა ლიგა“.

2004 წელს, „ვალენსია“ უეფას თასსა და ევროპის სუპერ თასს დაეუფლა.

„ბარსელონასთან“ ერთად, ევროპის სუპერ თასი რივალდოსაც აქვს მოგებული.

ასევე დაუვიწყარია „სან სიროზე“ შესრულებული „ჰეთ-ტრიკი“, როცა რივალდომ ჩემპიონთა ლიგის მატჩში „მილანი“ შეაჯანჯდარა.

12 ამბავი ლუსიოს შესახებ...

- 1) 2002 წელს, ჩემპიონთა ლიგის მეოთხედფინალში - ლევერქუზენის „ბაიერმა“ „ლივერპულთან“ გასვლაზე (0:1) წააგო, ხოლო საკუთარ მოედანზე გერმანულმა კლუბმა (4:2) გაიმარჯვა. ანგარიში 3:2 იყო და მატჩის ბოლოსკენ, ნახევარფინალში გამსვლელი მეოთხე გოლი ლუსიომ გაიტანა.
- 2) ნახევარფინალში ლევერქუზენის „ბაიერი“ კიდევ ერთ ინგლისულ გრანდს გადაეყარა. მანჩესტერულ „იუნაიტედთან“ ლუსიო კვლავ ერთ-ერთი საუკეთესო იყო თავისი გუნდის რიგებში. საბოლოოდ „ბაიერმა“ ფინალს უწია.
- 3) ჩემპიონთა ლიგის ფინალში - ლუსიომ მადრიდის „რეალს“ გოლი გაუტანა, თუმცა მისი გუნდი (1:2) დამარცხდა.
- 4) მომავალში ლუსიო ჩემპიონთა ლიგაზე მაღრიდის „რეალს“ ორჯერ შეხვდება და ორივე შეხვედრაში დალაშქრავს სამეფო კლუბის კარს.
- 5) 2002 წელს, მსოფლიო ჩემპიონატზე - ლუსიო ბრაზილიის ნაკრებში დაცვის ბურჯად მოგვევლინება და „სელესაოც“ ისე მოიგებს მუნდიალს, რომ ყველა მატჩში შეძლებს ძირითად დროში გამარჯვებას. ლუსიო მსოფლიო ჩემპიონი ხდება!

- 6) 2005 წელს, გერმანიაში - ლუსიო კონფედერაციის თასს მოიგებს. ბრაზილიის ნაკრებმა ნახევარფინალში გერმანიას მოუგო, ხოლო ფინალში არგენტინა (4:1) გაანადგურა.
- 7) ლუსიომ მიუნპენის „ბაიერნთან“ ერთად - 2005, 2006 და 2008 წლებში ბუნდესლიგა მოიგო, ხოლო შემდეგ, „ბაიერნში“ - ავტორიტეტული ბრაზილიელების მოძულე ვან გაალი მოვა და ლუსიოს აითვალწუნებს.
- 8) 2009 წელს ლუსიომ კვლავ მოიგო კონფედერაციის თასი. მსოფლიო მოქმედი ჩემპიონები ბევრს ეცადნენ რათა ბრაზილიელთა კარი აეღოთ, მაგრამ ამაოდ - ლუსიო დაცვის სრული ბატონ-პატრონი იყო და „სკუადრა ამურას“ კველა მცდელობა წარუმატებლად მთავრდებოდა. ბრაზილიამ 3:0 დაამარცხა იტალიის ნაკრები და ფინალისკენ გაიწია. პენტაკამპეონები საბოლოოდ გავიღნენ კიდევ ფინალში, სადაც გამარჯვების გოლი ბრაზილიელთა კაპიტანმა გაიტანა. ლუსიოს გოლმა ბრაზილია ჩემპიონი გახდა!
- 9) ოცდამეერთე საუკუნის ათიანი წლები მესისა და ოონალდოს დომინირებით წარიმართა. ისინი არაერთხელ გადაეყარნენ ლუსიოს, ხოლო ლუსიოს მათი მეურვეობა ევალებოდა ხოლმე. ეს იყო ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალი, მსოფლიო ჩემპიონატი თუ ამხანაგური მატჩი - ორი ტიტანისა და ბრაზილიელი მონსტრის დაპირისპირება ტიტანთა მარცხით სრულდებოდა, - ისინი უგოლოდ ტოვებდნენ მოედანს...
- 10) მისი დროის მცველებს შორის, მხოლოდ ლუსიოს შეეძლო საკუთარი მოედნიდან წამოელო ბურთი და სოლო გოლი გაეტანა.
- 11) 2009 წელს, ლუსიო მიღანის „ინტერში“ გადავიდა და ერთ სეზონში ყველა ტიტულს დაუუფლა!..
- 12) 2010 წელს, ჩემპიონთა ლიგის ფინალში, ერთმანეთს „ინტერი“ და ვან გაალის გაწვრთნილი „ბაიერნი“ შეხვდნენ. ლუსიოს ყოფილი გუნდი „სანტიაგო ბერნაბეუშე“ დამარცხდა. ბრაზილიელის მიერ გამაგრებულ „ინტერის“ დაცვას „ბაიერნმა“ ერთი გოლიც კი ვერ

გაუტანა და მატჩის ბოლოს ვან გააღმა თავი ჩაქინდრა. ლუსიო ჩემპიონთა ლიგის საუკეთესო მცველად დასახელდა.

იმავე წელს, ლუსიო კვლავ გახდა მსოფლიო ჩემპიონი. „ინტერმა“ კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატზე იპირველა!

რონალდინი

გაუშუს ლიგა ბრაზილიის შტატის, რიუ-გრანდი-დუ-სულის საფეხბურთო ჩემპიონატია.

გაუშუს თასის ფინალში რონალდინიოს „გრემიო“ და დუნგას „ინტერნა-სიონალი“ გავიდნენ.

რონალდინიომ ლეგენდარული კაპიტანი საოცარი ფინტებით გააძრუა...

საბოლოოდ ფინალური დაპირისპირებები „გრემიოს“ სასარგებლოდ დასრულდა და მთელი ბრაზილია ახალ ჯადოქარზე ალაპარაკდა.

რონალდინიომ გაუშუს თასი მოიგო და 15 გატანილი გოლით ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

2011 წლის გვიანი ზამთარი ფართხალებს...

გაჭვარტლულ ტოტალიზატორში შეყუულ ამფსონთათვის პორიზონტზე „არსენალის“ X2 ბჟუტავს.

პრ?

არადა, ბრაზილიაში გუანაბარა დუღს და გადმოდუდს!..

ნახევარფინალებში ომი იყო გაჩაღებული.

ფინალისტები პენალტების სერიამ გამოავლინა.

აზრზე მოდით, „ფლუმინენსე“ ორჯერ უგებდა „ბოავიშტას“ და ორივეჯერ გათანაბრდა ანგარიში.

პენალტების სერიაში „ბოავიშტას“ ფეხბურთელთა მიზანმა უფრო გაჭრა და მუდმივად ეპოქალური „ფლა-ფლუ“ არ შედგა.

„ფლა-ფლუ“ — მოგეხსენებათ, ბრაზილიურ საფეხბურთო კლუბებს: „ფლამენგოსა“ და „ფლუმინენსეს“ გულისხმობს.

2011 წლის 27 თებერვალს გამართული გუანაბარას თასის ფინალი მალზე დაძაბული გამოდგა.

მატჩის ბედი ერთადერთმა გოლმა გადაწყვიტა.

სამოცდამეთერთმეტე წუთზე, რონალდინიომ თავისი საფირმო დარტყმით, სჯარიმოს ნიშნულიდან ეფექტური გოლი გაიტანა.

„ფლამენგო“ ჩემპიონი გახდა!

ახლა კი, რონალდინიოს სამხრეთამერიკული საფეხბურთო კარიერის ოქროს ასოებს გამოვიყენებ...

2012 წელს, ბრაზილიის სერია A-ში — რონალდინიო საგოლე პასების მხრივ (**top assist provider**) საუკეთესო გახდა!

2012 და 2013 წლებში, ლიბერტადორესის თასზე რონალდინიო საგოლე პასების მხრივ (**top assist provider**) საუკეთესო გახდა!

რონალდინიო „ფლამენგოდან“ „ატლეტიკო მინეიროში“ გადავიდა და და ბელუ-ორიზონტის კლუბთან ერთად ლიბერტადორესის თასს დაეუფლა!

რონალდინიომ „მინეიროში“ სუპერთასიც (Recopa Sudamericana) მოიგო!

* * *

მათეუსი 1961 წლის 21 მარტს, ხოლო რონალდინიო 1980 წლის 21 მარტს დაიბადა.

ანუ გერმანელი ზუსტად 19 წლით უფროსია ბრაზილიელზე. ისინი ერთხელ ერთმანეთსაც გადაეყარნენ...

1999 წელს, 19 წლის რონალდინიომ სისხლი გაუშრო გერმანიის ნაკრების კაპიტანს, მისი გუნდის კარიც დალაშქრა და საბოლოოდ, ბრაზილიის ნაკრება 4:0 დამარცხა მეტოქე.

გერმანია ჯგუფში ჩარჩა, სელესაო კი კონფედერაციის თასის ფინალში გავიდა და ლეგენდარულ “აცტეკაზე”, ფიცხელ ბრძოლაში დამარცხდა ტურნირის მასპინძელთან.

1999 წელს, კონფედერაციის თასზე — რონალდინიო საუკეთესო ბომბარდირი გახდა, თუმცა ვერცხლის მედალს დასჯერდა.

ექვსი წლის შემდეგ, კონფედერაციის თასის გათამაშება მათეუსის სამშობლოში ჩატარდა.

2005 წელს, ბრაზილიის ნაკრებს რონალდინიო კაპიტნობდა და მან გერმანელებს გოლი კვლავ გაუტანა - ამჯერად ნახევარფინალში.

ფინალში გაუჩიომ არგენტინის კარიც აიღო და კონფედერაციის თასესაც დაეუფლა.

ისევე როგორც 1999 წელს, რონალდინიო 2005 წელსაც ტურნირის სიმბოლურ ნაკრებში მოხვდა. ის კონფედერაციის თასის ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირია.

რონალდინიო გერმანიის ნაკრების რისხევა იყო.

აი, თუნდაც 1997 წელს — ახალგაზრდულ მსოფლიო პირველობაზე (U-17 World Championship) გაუჩიომ გერმანია შეჭამა (ბრაზილია vs გერმანია 4:0) და გოლიც გაიტანა. რონალდინიო თასს დაეუფლა.

2002 წელს, მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალში, რონალდინიომ ცენტრიდან წამოიღო ბურთი, ინგლისელებს თავბრუ დაახვია და შემდეგ რივალდოს მისამართით საგოლე პასი შეასრულა — მერე კი გამარჯვების გოლიც გაიტანა. ის გატანილი ბურთი იმ მუნდიალის საუკეთესო გოლად დასახელდა.

ბრაზილია ნახევარფინალში გავიდა და შემდეგ ფინალში გასვლაც შეძლო.

რონალდინიოს ფინალში კვლავ გერმანია დაეჯახა და ის კვლავ ერთ-ერთი საუკეთესო იყო.

ბრაზილიამ მსოფლიო ჩემპიონატი მოიგო, ხოლო რონალდინიო ტურნირის სიმბოლურ ნაკრებში მოხვდა.

ჰო, 1999 წელს რონალდინიოს ამერიკის თასიც მოგებული აქვს. იმ ტურნირზე ბრაზილიელმა ჯადოქარმა ჯადოქრული გოლი გაიტანა.

რონალდინიომ — ზიდანის, ფიგუს და რაულის „რეალი“ „ბერნაბეუზე“ დაასაჭურისა და საფეხბურთო ისტორიაში პირველად, მაღრიდულ ტორსიდას არააღეკვატური საქციელი ჩაადგნინა.

იმ წლებში, როცა რონალდინიო „ლა ლიგას“ იგებდა, მას კიდევ არაერთხელ გადაეცარნენ: ზიდანი, ფიგუ, რაული, რამოსი და სხვები...

რონალდინიომ „რეალს“ ყველა შეხვედრაში გაუტანა (სულ ზუთი) გოლები...

ბრაზილიელმა ესპანეთის ჩემპიონატი ორჯერ მოიგო და ორივეჯერ „ლა ლიგის“ საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა.

2005/2006 წლების „ლა ლიგის“ და ჩემპიონთა ლიგის გათამაშებაზე, რონალდინიო საგოლე პასების მხრივ (**top assist provider**) საუკეთესო გახდა.

ჩემპიონთა ლიგაზე, პირველ ბომბარდირობაში მხოლოდ ორი ბურთით ჩამორჩა შევჩენკოს. რონალდინიო თავდამსხმელი არც ყოფილა.

მას სოლო დრიბლინგები, „ჯადოსნური“ გადაწყვეტილებები, ცრუმოძრაობები, ფანტასტიკური გოლების გატანა და გუნდის ლიდერისთვის დამახასიათებელი თვისებები გამოარჩევდა...

2009/2010 წლებში, იტალიის „სერია A-ში“ — რონალდინიო საგოლე პასების მხრივ (**top assist provider**) საუკეთესო გახდა, ხოლო 2010/2011 წლებში სერია A მოიგო.

2011 წელი - ბრაზილიის სერია A / სანტოსი (ნეიმარი) vs ფლამენგო (რონალდინიო) 4:5.

ეს იყო თამაში, რომელიც ფანტასტიკურ ჟანრს მიეკუთვნება...

იმ წელს, როცა სენტებული ორთაბრძოლა გაიმართა, ლიბერტიადორესის ფინალში, „სანტოსმა“ მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე ტიტულოვანი კლუბი, მონტევიდეოს „პენიაროლი“ (2:1) დაამარცხა. ფინალში ნეიმარმა ურუგვაალებს შესანიშნავი გოლიც გაუტანა, თასიც მოიგო და ლიბერტადორესის საუკეთესო მოთამაშედაც დასახელდა, ხოლო მომდევნო სეზონზე, სამხრეთამერიკული ჩემპიონთა ლიგის პირველი ბომბარდირი გახდა!

მატჩი დაიწყო და „სანტოსი“ მეტოქეს ეკვეთა!

მეთხუთმეტე წუთზე, ბორხესის დუბლის შემდეგ, ტაბლოზე 2:0 იყო დაფიქსირებული.

მეორე გოლის დროს, ბორხესის მიმართულებით საგოლე პასი ნეიმარმა შეასრულა და იმ პასს, შეიძლება თამამად ვუწოდოთ: საოცარი, განუმეორებელი, ფანტასტიკური ან თუნდაც ზღაპრული...

გავა 10 წუთი და „ფლამენგოს“ კარს ნეიმარი დალაშქრავს. ის გოლი, 2011 წლის მსოფლიოს საუკეთესო გოლად დასახელდება და ნეიმარს „პუშკაშის ჯილდოს“ მოუტანს.

ფიფამ 2009 წელს ფერენც პუშკაშის ჯილდო დაარსა. პრიზი გადაეცემა წლის საუკეთესო გოლის ავტორს.

პუშკაშის ჯილდო პირველად კრიშტიანო რონალდომ მოიგო, ხოლო ნეიმარი ნომინაციაში ხუთჯერ მოხვდა.

2010, 2012, 2013 და 2016 წლებში - ნეიმარის გოლები საუკეთესო ათეულში განთავსდა...

ბრაზილიელმა სამი გოლი „სანტოსში“ ასპარეზობისას გაიტანა, ხოლო თითო გოლი ბრაზილიის ნაკრებისა და „ბარსელონას“ მოთამაშის სტატუსით მიეთვალა.

დავუბრუნდეთ ჯადოსნურ თამაშს...

ზუსტად ორ წუთში რონალდინიო ანგარიშში სხვაობას შეამცირებს და მალე ტიაგო ნევესიც გაიტანს. მერე ნეიმარს საჯარიმოში მოცელავენ, „ფლამენგოს“ კარში პენალტი დაინიშნება, მაგრამ ელანოს უნიათო დარტყმულს ფელიპე იოლად მოიგერიებს.

პირველი ტაიმის ბოლოს, რონალდინიო კუთხურს ჩააწვდის და დეივიდიც ბურთს მოხდენილად დაუხვედრებს თავს.

პირველი ნახევარი 3:3 დასრულდა!

დაიწყო მეორე ტაიმი და მალევე — ნეიმარი ეფექტური გოლის ავტორი გახდა. „სანტოსი“ კვლავ დაწინაურდა და შემდეგ რონალდინიც აფეთქდა!..

სამოცდამეშვიდე წუთზე, საჯარიმო დარტყმის შემდეგ გოლი გავიღა, რომელიც საფეხბურთო სახელმძღვანელოების რჩეულ გვერდებზე უნდა განთავსებულიყო და არის კიდევ განთავსებული...

გოლი რონალდინიომ გაიტანა და ანგარიში 4:4 გახდა!

მატჩის ოთხმოცდამეტთე წუთზე, რონალდინიომ კიდევ ერთი, გამარჯვების მომტანი, ულამაზესი გოლი გაიტანა და საბოლოოდ „ფლამენგომ“ „სანტოსი“ დაამარცხა!

ორი წლის შემდეგ, ჩემპიონთა ლიგის თასის მფლობელი რონალდინიო ლიბერტადორესის თასს მოიგებს, ხოლო ნეიმარი ევროპაში გადაბარგდება და ჩემპიონთა ლიგის თასს აღმართავს. ისევე, როგორც ლიბერტადორესზე, — ნეიმარი ჩემპიონთა ლიგაზეც საუკეთესო ბომბარდირი გახდება და ფინალში “იუვენტუსს” გაუტანს გოლს!

ნეიმარი

“სანტოსის” მშობლიური “Estádio Urbano Caldeira” 2009 წლის 26 აპრილს პაულისტას ჩემპიონატის ფინალს მასპინძლობდა.

1:3 შეხვედრის ანგარიშია.

“სანტოსის” კარში ორი გოლი რონალდომ გაიტანა და “კორინთიანისის” გამარჯვებაში ლომის წილი დაიდო.

განმეორებითი შეხვედრა ფრედ (1:1) დასრულდა.

რონალდოს კლუბმა პაულისტას ჩემპიონატი მოიგო!

2009 წელს, ნეიმარის ეპოქალური “სანტოსი” დამარცხდა, თუმცა 2010, 2011 და 2012 წლებში ნეიმარმა მიჯრით გაიმარჯვა პაულისტას პირველობებზე!..

2012 წელს, 20 გატანილი გოლით, ნეიმარი პაულისტას საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

2013 წლის 19 მაისს, ნეიმარმა უკანასკნელი ფინალი ითამაშა „სანტოსის“ ფორმით.

პაულისტას ჩემპიონატის ფინალში, კვლავ „კორინთიანები“ იმ-ძლავრა და 2:1 დაამარცხა „სანტოსი“.

განმეორებითი შეხვედრა 1:1 დასრულდა.

ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი 13 გატანილი გოლით ვილიამი (პონტე პრეტა) გახდა.

ნეიმარმა 12 გოლი გაიტანა.

2011 წელს მოიგო ბრაზილიის თასი და 11 გატანილი გოლით საუკეთესო ბომბარდირობას მიაღწია.

ფინალში ნეიმარმა „ვიტორიას“ გაუტანა გოლი.

2011 წელს მოიგო ლიბერტადორესის თასი და ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა.

ნეიმარმა ფინალში „პენიაროლს“ (ურუგვაი) გაუტანა გოლი.

2012 წელს ნეიმარი ლიბერტადორესის თასზე 8 გატანილი გოლით საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

2012 წელს ნეიმარმა სამხრეთ ამერიკის სუპერ თასი (**Recopa Sudamericana**) მოიგო.

ნეიმარმა „უნივერსიდად დე ჩილის“ გოლი გაუტანა.

2010, 2011 და 2012 წლებში – სერია A ნეიმარის გარეშე წარმოუდგნელი იყო. აღნიშნულ წლებში, ის ბრაზილიის ჩემპიონატის სიმბოლურ ნაკრებებში მოხვდა, ხოლო 2011 წელს საუკეთესო მოთამაშედ დასახელდა.

2011 წელს, ნეიმარის მიერ „ფლამენგოს“ კარში გატანილი გოლი საუკეთესოდ აღიარეს და „სანტოსის“ გარემარბს პუშკაშის პრიზი გადასცეს.

ნეიმარი „კორინთიანსთან“ 2013 წლის მაისში დამარცხდა, ხოლო 2013 წლის ივნისში, კონფედერაციის თასზე, მსოფლიოსა და ევროპის მოქმედ ჩემპიონს გამოუყვანა წირვა.

ფინალი: ბრაზილია vs ესპანეთი 3:0.

ბრაზილიურმა ევროპაში ყველაფერი (ზოგი ტურნირი არაერთხელ) მოიგო!

ინდივიდუალურ ასპექტს თუ განვიხილავთ, ისევე როგორც სამხრეთ ამერიკაში, ის ევროპაშიც (სხვადასხვა ტურნირებზე, მათ შორის ჩემპიონთა ლიგაზე) საუკეთესო ბომბარდირი და საუკეთესო (**top assist provider**) პასების ავტორი ხდებოდა...

2014 წელს, მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალში დამტკრიეს და ნახევარფინალში თამაში ვეღარ შეძლო, თუმცა მუნდიალის სიმბოლური ნაკრების წევრი გახდა!

* * *

მრავლისმნახელი “MetLife” არენა - ტევადობა 82 500.

საკუთარ საჯარიმოში მოტყუებული: ბენატია, სტურარო, ბარძალი, ხედირა, ასამა, ლიხშტაინერი და გოლი ბუფონის კარში!

2016 წელს, სწორედ „MetLife“ არენაზე გაიმართა ამერიკის თასის (Copa América Centenario) ფინალი. იმ ფინალზეა საუბარი, მესიმ პენალტების სერიაში რომ “გამაზა”.

ამერიკის თასის ფინალს, სადაც ერთმანეთს არგენტინისა და ჩილეს ნაკრებები შეხვდნენ, ოფიციალური მონაცემებით 82 026 გულშემატკივარი დაესწრო.

2017 წელს “MetLife” არენაზე შედგა დაუვიწყარი დაპირისპირება.

ბა, სადაც ძველმა ნაცხობებმა — “ბარსელონასა” და “იუვენტუსის” ფეხბურთელებმა დაღვარეს ოფლი...

ორი წლით ადრე, “იუვენტუსი” ჩემპიონთა ლიგის ფინალში გამარჯვებისთვის იბრძოდა, მაგრამ ნეიმარის გოლმა საბოლოოდ დაასამარატურინელთა ტრიუმფის სკენ სწრაფვის იმედი.

და აი, ორი წლის მერე “ბიანკო ნერის” შურისძიების შანსი მიეცა. თამაშს 82 104 ქომაგი დაესწრო...

ამერიკაში გამართულ საერთაშორისო ჩემპიონთა თასის გათამაშებაზე, “ბარსელონას” გარდა: “რეალი”, “იუვენტუსი”, “მანჩესტერ იუნაიტედი”, “მანჩესტერ სიტი”, “ტოტენჰემი”, “პარი სენ ჟერმენი” და “რომა” ასპარეზობდნენ...

პირველ ადგილზე “ბარსელონამ” მას შემდეგ გადაინაცვლა, როცა ნეიმარის მიერ გატანილი გოლით “მანჩესტერ იუნაიტედს” მოუგო.

მანამდე კი, “იუვენტუსთან” შეხვედრაში — ნეიმარი ორი შესანიშნავი გოლის ავტორი გახდა.

„იუვენტუსის“ და ზოგადად იტალიური ფეხბურთის დაცვითი “ეშელონები” ასე არავის დაუნგრევია.

ბრაზილიელმა ენით აუღწერელი შედევრი შექმნა!

მატჩის ანგარიშში კიელინის გოლშა შეიტანა კორექტირება.

2:1.

* * *

2015 წელს, ნეიმარმა ჩემპიონთა ლიგა მოიგო!

ნეიმარმა ჩემპიონთა ლიგაზე კაკას რეკორდი მოხსნა და ის ჩემპიონთა ლიგის საუკეთესო ბრაზილიელი გოლეადორია. ძალზე წინ არის გაჭრილი...

2013 წელს, იგი კონფედერაციის თასის საუკეთესო მოთამაშედ დაასახელეს.

2016 წელს, ოლიმპიადის ფინალში, გადაჭედილ „მარაკანას“ სტადიონზე — ნეიმარმა გერმანელებს ლამაზი გოლი გაუტანა და პენალტების სერიაში გადამწყვეტი თერთმეტმეტრიანიც უზალოდ შეასრულა.

ნეიმარმა თავისი ქვეყანა ოლიმპიური ოქროთი გაამდიდრა და ბრაზილიური ფეხბურთის უმდიდრეს ისტორიას სრულყოფილება შესძინა!

„ოქროს ესკადრონმა“ პირველად მოიგო ოლიმპიური ოქრო, ხოლო ნეიმარი იმ ტურნირის საუკეთესო მოთამაშე იყო.

ის ოლიმპიურ ვერცხლსაც ფლობს.

დიადი კაპიტანი

ის 1970 წლის 7 ივნისს დაიბადა. იმ დღეს, მსოფლიო ჩემპიონატზე - ბრაზილიის ნაკრებმა 1:0 მოუგო ინგლისის ნაკრებს.

1970 წელს, ბრაზილია მესამედ და სამუდამოდ დაეუფლა ოქროს ქალღმერთს.

მომავალში კაფუ კაპიტანის რანგში შეებრძოლება ინგლისელებს.

2002 წელი, მსოფლიო ჩემპიონატის მეოთხედფინალი - ბრაზილია **vs** ინგლისი 2:1.

2002 წელს, ბრაზილიამ მუნდიალი მოიგო!

კაფუ საფეხბურთო სამყაროში ერთადერთია, რომელმაც მსოფლიო ჩემპიონატის სამ ფინალში ითამაშა!..

1994 / ბრაზილია **vs** იტალია 0:0 (პენ - 3:2)

1998 / ბრაზილია **vs** საფრანგეთი 0:3

2002 / ბრაზილია **vs** გერმანია 2:0

კაფუმ საკლუბო ასპარეზზეც “სამი” დააფიქსირა!!!

1992 / საკონტინენტო შორისო თასი - სან პაულუ (ბრაზილია) **vs** ბარსელონა (ესპანეთი) 2:1

1993 / საკონტინენტო შორისო თასი - სან პაულუ (ბრაზილია) **vs** მილანი (იტალია) 3:2

2007 / კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალი - მილანი (იტალია) **vs** ბოკა ხუნიორსი (არგენტინა) 4:2

ექვსი ფინალი და ხუთი გამარჯვება!

კაფუს კიდევ არაერთ ფინალში აქვს მონაწილეობა მიღებული.

დიდმა კაპიტანმა ამერიკის თასის (COPA AMERICA) ფინალში ორჯერ და კონფედერაციის თასის ფინალში ერთხელ ითამაშა.

ბრაზილიამ ყველა შეხვედრა მოიგო!

კაფუ და რობერტო კარლოსი განსაკუთრებული მოვლენები არიან ბრაზილიური და მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში.

მათზე თხრობას ერთი წიგნი ვერ აუვა. ტომეულია საჭირო...

თავი VII

სან პაულუ

მეოცე საუკუნის ოთხმოცდაათიანი წლების სტარტზე „სან პაულუ“ ზედიზედ ორჯერ მოიგო ლიბერტადორესის თასი. შესაბამისად „სან პაულუ“, მსოფლიოში საუკეთესო გუნდის გამოსავლენად — ჩემპიონთა ლიგის მოქმედ გამარჯვებულებს — იოპან კრუიფის (**Dream Team - ოცნების გუნდად წოდებული**) „ბარსელონას“ და ფაბიო კაპელოს ძლევამოსილ „მილანს“ შეხვდა!

„სან პაულუ“ ორივე ევროპული გრანდი დაამარცხა და ასევე ზედიზედ ორჯერ, მსოფლიოს საუკეთესო კლუბი გახდა!

„ბარსას“ კარში ორი გოლი სოკრატესის ქმამ — რაიმ გაიტანა...

ისევ გაფრინდა წლები და „სან პაულუ“ კვლავ მოიგო ლიბერტადორესი. 2005 წლისთვის საკონტინენტო შორისო თასი აღარ იმართებოდა, ვინაიდან ხსენებული თასის გათამაშება კლუბთა მსოფლიო ჩემპიონატმა ჩაანაცვლა.

„სან პაულუ“ მსოფლიო ჩემპიონატიც მოიგო — ამჯერად მისი მსხვერპლი, — ჩემპიონთა ლიგის მოქმედი გამარჯვებული — ინგლისის „ლივერპული“ გამოდგა.

„სან პაულუს“ ერთ-ერთი წამყვანი მოთამაშე კაფუ იყო, რომელსაც მსოფლიოს სანაკრებო ჩემპიონატების სამ ფინალში აქვს მონაწილეობა მიღებული, რაც უნიკალური შემთხვევაა.

ახლა კი ლეგენდარული მატჩების მონაცილეებს წარმოგიდგნთ...

1992 წელი - ბარსელონა: სუბისარეტა (ესპანეთი), ფერერი (ესპანეთი), გვარდიოლა (ესპანეთი), კუმანი (პოლანდია), ეუსებიო (ესპანეთი), ბაკერო (ესპანეთი), ამორი (ესპანეთი), სტოიჩკოვი (ბულგარეთი), ლაუდრიუპი (დანია), ვიჩგე (პოლანდია) და ბეგირისტაინი (ესპანეთი).

შეცვლაზე შემოვიდნენ - ნადალი და გოიკოეჩეა (ორივე ესპანეთი). მწვრთნელი - იოპან კრუიფი (პოლანდია).

სან პაულუ: ზეტი, ვიტორი, ადილსონი, რონალდაო, პირტადო, რონალდო ლუიზი, მიულერი, სერეზო, პალინა, რაი, კაფუ.

შეცვლაზე შემოვიდა - დინიო.

მწვრთნელი - ტელე სანტანა.

(სან პაულუს რიგებში - მწვრთნელიანად ყველა ბრაზილიელია).

1993 წელი - მილანი: როსი (იტალია), პანუჩი (იტალია), მალდინი (იტალია), ალბერტინი (იტალია), კოსტაკურტა (იტალია), ბარეზი (იტალია), დონადონი (იტალია), დესაი (საფრანგეთი), პაპენი (საფრანგეთი), მასარო (იტალია) და რადუჩოუ (რუმინეთი).

შეცვლაზე შემოვიდნენ - ტასოტი და ორლანდო (ორივე იტალია).

მწვრთნელი - ფაბიო კაპელლი (იტალია).

სან პაულუ: ზეტი, კაფუ, ვალდერი, რონალდაო, დორივა, ანდრე ლუიზი, მიულერი, დინიო, პალინა, ლეონარდო და სერეზო.

შეცვლაზე შემოვიდა - უუნინიო.

მწვრთნელი - ტელე სანტანა.

(სან პაულუს რიგებში - მწვრთნელიანად ყველა ბრაზილიელია).

2005 წელი - ლივერპული: რეინა (ესპანეთი), ფინანი (ირლანდია), პიიპია (ფინეთი), კარაგერი (ინგლისი), უორნოკი (ინგლისი), სისოკო (მალი), ჯერარდი (ინგლისი), ალონსო (ესპანეთი), კიუელი (ავსტრალია), გარსია (ესპანეთი) და მორიენტესი (ესპანეთი).

შეცვლაზე შემოვიდნენ: რისე (ნორვეგია), პონგოლე (საფრანგეთი) და კრაუჩი (ინგლისი).

მწვრთნელი - რაფაელ ბენიტესი (ესპანეთი).

სან პაულუ: სენი (ბრაზილია), ლუგანო (ურუგვაი), ფაბაო (ბრაზილია), ედეკარლოსი (ბრაზილია), სისინიო (ბრაზილია), უნიორი (ბრაზილია), მინეირო (ბრაზილია), უოსუე (ბრაზილია), დანილო (ბრაზილია), ალოიზიო (ბრაზილია) და ამორუზო (ბრაზილია).

შეცვლაზე შემოვიდა - გრაფიტე (ბრაზილია).

მწვრთნელი - პაულო აუტუორი (ბრაზილია).

თავი VIII

ფლამენგო და გაბრიელ ბარბოსა

გაბრიელ ბარბოსამ „ფლამენგოსთვის“ გოლების გატანა 2019 წლიდან დაიწყო!

2018 წელს, „სანტოსში“ ასპარეზობისას, გაბიგოლი ბრაზილიის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

მან 2019 წელსაც ყველაზე მეტი გოლი გაიტანა ბრაზილიის „სერია A-ში“ და კვლავ საუკეთესო ბომბარდირისთვის განკუთვნილ პრიზს დაეუფლა.

ბარბოსამ „სანტოსში“ ორჯერ მოიგო პაულისტას ჩემპიონატი, ხოლო „ფლამენგოსთან“ ერთად კარიოკას ჩემპიონობა იზეიმა!

2019 წელს, 8 გატანილი გოლით, კარიოკას საუკეთესო ბომბარდირობა, მისმა თანაკლუბებლმა ბრუნო ენრიკემ შეძლო. გაბრიელ ბარბოსამ 7 გოლი გაიტანა.

2019 წლის 23 ნოემბერს, ლიბერტადორესის თასის ფინალში რიო დე ჟანეიროს „ფლამენგო“ ბუენოს აირესის „რივერ პლეიტან“ მინიმალური სხვაობით მარცხდებოდა. მატჩის ბოლო წუთებზე ბარბოსამ არგენტინელთა კარი ორჯერ დალაშქრა და 1981 წლის შემდეგ „ფლამენგო“ პირველად დაეუფლა სანუკვარ თასს.

რიოს ქუჩები შავ-წითელ ფერებად შეიღება...

გაგიჟებულმა „ტორსიდამ“ აიწყვიტა!..

გაბრიელ ბარბოსა ცხრა გატანილი გოლით ლიბერტადორესის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა!

2020 წლის თებერვალში, „ფლამენგომ“ ორი ტიტული - ბრაზილიის სუპერ თასი და სამხრეთ ამერიკის სუპერ თასი მოიგო.

გაბიგოლმა ამ თასების მოსაპოვებელ შეხვედრებშიც შეძლო გოლების გატანა!

2016 წელს, როცა ბრაზილიელმა „კონკისტადორებმა“ ოლიმპიური ოქროს მოპოვება გადაწყვიტეს, ნეიმართან ერთად მეტოქეებს ორი გაბრიელი უტევდა...

გაბრიელ ბარბოსა და გაბრიელ ჟესუსი.

ოლიმპიადა - რით 2016

ნეიმარი - ოთხი გოლი

გაბრიელ ჟესუსი - სამი გოლი

გაბრიელ ბარბოსა - ორი გოლი

ტურნირზე ერთი გოლი მარკინოსმა გაიტანა, ხოლო ჟესუსის მსგავსად — ლუანის ანგარიშზეც სამი გოლი იყო.

ეს ის ლუანია, რომელმაც 2017 წელს, ლიბერტადორესის თასის ფინალში არგენტინული „ლანუსის“ კარი აიღო.

2017 წელს, ლუანის „გრემიომ“ ლიბერტადორესის თასი მოიგო.

2017 წელს, ლიბერტადორესის საუკეთესო მოთამაშედ ლუანი დასახელდა!

თავი IX

გიგანტური თასი

“სან პაულუს” არაერთხელ დაუჯაბნია “რეალი”.

1992 წელს, ბრაზილიური “გრანდი” “ბარსელონასაც” შეერკინა და სამეფო კლუბსაც.

პაულისტას შტატის ერთ-ერთმა ჯილდამ ორიგე მატჩი მოიგო.

“ბარსელონას” საკონტინენტო შორისო თასი არ დაუთმო (ბარსას მდიდარ მუზეუმში ხსენებული თასი ვერ მოიძიება), ხოლო ფინალში “რეალი” გაანადგურა!

ტურნირის გადამწყვეტი მატჩი ესპანეთში გაიმართა.

რეალი vs სან პაულუ 0:4.

ახლა არ იყოთხავთ რა ფინალზეა საუბარი, ან რომელი თასი აღმართა “სამფეროვანთა” დიადმა კაპიტანმა.

დღიდი სოკრატესის ქმამ გიგანტური (აღბათ ფეხბურთის ისტორიაში ყველაზე დიდი თასი) ნადავლი ჩაიგდო ხელთ.

იმ მატჩიდან სამიოდ თვეში - “სან პაულუმ” რაის “დუბლით” მოუგო “ბარსას”.

კაპიტანმა ერთი გოლი “რეალსაც” გაუტანა.

მაღრიდელთა კარი ორჯერ მიულერმა დალაშქრა და ერთიც ელიველტონმა გაისროლა.

ტელე სანტანას გუნდმა მორიგი ტიტული მოიგო!

ეს იყო თბილისის “დინამოს” ოქროს თაობისთვის კარგად ნაცნობი ტურნირი, რომელიც სათავეს 1955 წლიდან იღებს...

უამრავ ფეხბურთის ლეგენდად ქცეულ მოთამაშეს უთამაშია კადისის რამონ დე კარანსას სახელობის საერთაშორისო შეჯიბრზე. სრულად მათი ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს და რაღაც ასეა, მოდი რამოდენიმე მათგანი მაინც დავასახელოთ...

პელე, დი სტეფანო, პუშკაში, ადემირი, პენტო, ზიკო, რომარიო, რონალდინიო...

მგონი საკმარისია...

“სან პაულუსთან” დამარცხებულ “რეალშიც” იყვნენ სახელოვანი ფეხბურთელები - იერო, პროსინეჩკი, სამორანო, ლუის ენრიკე...

1980 წელს, თბილისის “დინამო” რამონ დე კარანსას თასის მოქმედ მფლობელს, რიო დე ჟანეიროს “ფლამენგოს” ნახევარფინალში შეხვდა და მედვარი წინააღმდეგობაც გაუწია.

მატჩი ფრედ (2:2) დასრულდა - პენალტების სერიაში კი ბრაზილიელებმა იმარჯვეს.

“დინამო” მესამე აღგილზე გავიდა.

ჩემპიონობა ისევ “ფლამენგომ” მოიპოვა!

წინა წელს, “ფლამენგომ” ნახევარფინალში “ბარსელონა” დაამარცხა.

1979 და 1980 წლებში, ტურნირის საუკეთესო ბომბარდირი ზიკო გახდა!

ილია გაგუნეშვილი

ყველა გაგებით ლეგენდა

კელე... აი, ვინ არის ჩემთვის ნამდვილი
ლეგენდა.

ლეგენდა: ზღაპრული ხასიათის მოკლე მხატვრული გადმოცემა, რომელიმე ისტორიული პირის ან რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენის შესახებ.

სიტყვებით ვთამაშობ რასაკვირველია. ლეგენდას ამა თუ იმ სფეროში მეტისმეტად ცნობილ ადამიანსაც უწოდებენ. თუმცა, ეს მეორე მნიშვნელობა პირველიდან მოდის. ხოლო ყველაფერი ერთ ქვაბში რომ ჩავყაროთ, მივიღებთ ზღაპრულს, ისტორიულს და მეტისმეტად ცნობილს.

ანუ ასეც და ისეც გამოდის, რომ პელე ჩემთვის ნამდვილი ლეგენდაა: ზღაპრულია, ისტორიული და მეტისმეტად ცნობილი.

ჩემს ბავშვობაში ყველა მეწაღესა და პარიკმახერს ჯიხურში პელეს სურათი ჰქონდა გაკრული. მასზე უბრალო ხალხი გიჟდებოდა. ტაქსიში რომ ჩაჯდებოდი, მძღოლი პელეზე გიწყებდა ლაპარაკს. ნაღდი სოციალურ-კულტურული ფენომენი იყო. არადა, ბევრს მისი თამაში აღბათ ნანახიც არ ჰქონდა, რადგან იმ წლებში ტელევიზორი ჯერ კიდევ უამრავ ოჯახს არ ედგა შინ. რეპორტაჟებიც კანტიკუნ-

ტად იყო. სამაგიეროდ, ფეხზე მყარად იდგა თქმულება ბრაზილიელი ბიჭის შესახებ, რომელიც თავის ჯადოქარ თანაგუნდელებთან ერთად მოედანზე სასწაულებს ჩადიოდა. და ის ბრაზილიელი თანაგუნდელებიც უბრალო ოჯახის შვილები იყვნენ: მუშები, გლეხები, გარეუპნელები, სოფლელები... რაღაც შინაურული იგრძნობოდა ოკეანის იქით, ეკვატორს ქეემოთგადაჭიმულ ვეებერთელა ბრაზილიასა და პატარა დიდუბეს თუ ჩუღურეთს შორის.

1970 წელს საბჭოთა რადიოს კორესპონდენტის იგორ ფესუნენკოს წიგნიც გამოვიდა, სახელწოდებით — „პელე, გარიბია და ფეხბურთი“. ეს ფესუნენკო 1966-1971 წლებში ბრაზილიაში მუშაობდა, ეშმაკმა უწყის რად. ოფიციალურად რადიოს კორესპონდენტი იყო. და მან შესანიშნავი საქმე გააკეთა — ცოცხალ შთაბეჭდილებებზე დაყრდნობით ბრაზილიურ ფეხბურთზე წიგნი დაწერა. ხალხი კითხვით ვერ ძღვიოდა.

პელე ფეხბურთის მეფედ გამოაცხადეს. პელემდე გვირგვინი არავისოთვის დაუდგამთ. არავინ მჯდარა ტახტზე. ვერც იჯდებოდა, რადგან მანამდე ფეხბურთი დანაწევრებული და გაფანტული იყო. მეფე რომ ჰყოლოდა, საუკეთესოთა შორის საუკეთესოებს რამდენჯერმე მაინც, საღმე ერთად უნდა მოეყარათ თავი, ვიღაცებს კი მათი ამბავი დედამიწის დანარჩენი მოსახლეობისთვის მოეყოლათ. თუნდაც, გაზეთების და რადიოს საშუალებით.

ვინ მოიცალა, ორი ჯერაც ჩამოუყალიბებელი მსოფლიო ჩემპიონატის შემდეგ მეორე მსოფლიო ომმა გადათელა ყველაფერი. კაცობრიობას გონიერ მოსახვლელად წლები დასჭირდა. გლობალიზაციასაც ხომ უნდა გადაედგა პირველი ნაბიჯები. აბა, 1930-ში გუნდები ევროპიდან ურუგვაიში გემით ჩავიდნენ, ეპოქის შექმნას, ვარსკვლავის ამობრწყინებას და მეფედ კურთხევას კი გემის დუნე ტემპი რას გასწვდებოდა.

ერთი ნაცნობი მიყვებოდა, ბავშვი ვიყავი და უფროსები პელეზე რომ ლაპარაკობდნენ, მეგონა მართლა ტახტზე იჯდა, ხელში კვერთხი ეჭირა, თავზე კი გვირგვინი ეხურაო.

არა, რასაკვირველია არც კვერთხი ეჭირა და არც გვირგვინი ეხურა, მაგრამ პირველი ბუმბერაზი ფეხბურთელი რომ იყო, რომელ-

მაც მსოფლიოს ჩემპიონატის კვარცხლბეჭიდან მთელს დედამიწას თანაბრად მოჰყინა თავისი გამორჩეული ბრწყინვალება, ამას ლაპარაკი არ უნდა.

და რამდენი დიდი ვარსკვლავიც არ უნდა დაემატოს მსოფლიო ფეხბურთის ზეცას, პელე დარჩება არა მარტო მთელი მსოფლიოს პირველ დიდ კერპად, არამედ ოუ გინდა ლოგიკურად გეჩენოთ, პირველ ყველა დროის საუკეთესო მოთამაშედ.

ერთი სიტყვით, პელე ყოველთვის პელე იქნება.

ის ყველა გაგებით ლეგენდაა.

იღიმებოდა, იგებდა და იქო!

თქვენც მიაქციეთ ყურადღება? ამ ბოლო დროს მასზე წერას ძალიან მოუხშირეს. შეხვალ რომელიმე უცხოური გამოცემის საიტზე, ჩამოჰყები გვერდს და კითხულობა: „კორონა“, „კორონა“, „კორონა“... უცებ, ის! თან, გევორება მოილაპარაკესო, მთავარი თემა ყველას ერთი აქვს: ნიჭით მას ვერავინ აღემატებოდა!

ყველა მისტირის. ყველა ამბობს, რომ იმას, რასაც რონალდო ვარჯიშზე აკეთებდა, ვერავინ იმეორებდა. კიდევ, ამბობენ რომ აცდენდა. ბაზაზე ღამენათევი მოდიოდა. ანდა პირდაპირ თამაშზე მიგორდებოდა თავისი სპორტსმენისთვის უჩვეულო ღიპით.

თუმცა, მისი პრობლემა მარტო „სამბა“, „რუმბა“ და „ჩა-ჩა-ჩა“ არ იყო. ტრავები... ტრავებმა დატანჯეს. ძალიან სერიოზულმა ტკივილმა გააწამა. ერთხელ, მეტისმეტად დიდი დრო გაუცდა, იმკურნალა. დაბრუნდა და... ხელახლა დაშავდა დიდი ხნით.

კი, მესმის რომ კაცი, რომელიც სულ ქალებში დასუნსულებდა და სადღაც საროსკიპოებში ათენ-ალამებდა, თავსაც ბევრს აკლებდა და ხალხსაც. სასტუმროში, ნასვამი, კახპას რომ აიყვან, გახდი და კაცი შეგრჩება, მერე კი ეს ამბავი მსოფლიოს ისე მოედება, რომ აგერ, ამდენი წლის შემდეგ, იმ ადგილიდან ცხრა მთას იქით, თბილისში ვიხსენებ, აჭრილი ხარ აბა რა, მაგრამ მაინც იმას ვფიქრობ, იქნებ ტრავებს წლები რომ არ წაერთმია ციდან მეტი ვარსკვლავი მოეწყვიტა-მეთქი.

მის მიმართ ყველანი ასე არა ვართ? ვიცით, რომ ზეციდან იყო გა-მოგზავნილი, ნაკრებში ყველაფერი მოიგო, მაგრამ იმასაც ვგრძნობთ, ღამის ცხოვრება რომ არა ორჯერ ან სამჯერ გაიმეორებდა იგივეს და თან კიდევ უფრო ფენომენალურად. აი, ამას ვჩივით, თორემ რაც მან გააკეთა, ის მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში თითზე ჩამოსათვლელ ხალხს აქვს გაკეთებული.

და კიდევ ერთი. ის იყო ფეხბურთელი ფართე, კეთილი ღიმილით. ამიტომაც უყვარდათ განსაკუთრებით. არავის ეჯიბრებოდა. სვამდა, დაბოზაობდა, იგებდა, იმტვრეოდა და იყო.

დარწმუნებული ვარ, გაცილებით მეტ ქალებშია ნამყოფი, ვიდრე მესი და კრიშტიანუ ერთად.

ზიდანმა მოყვა, „გალაქტიკოში“, ფორმაში რომ ვყოფილიყავით ყველას ბევრი უნდა გვევარჯიშა, მან კი ერთხელ რამდენიმე დღე გააცდინა და რომ დაბრუნდა მორცხვად თქვა, ბიჭებო ბოდიში, ორი გოლი ჩემზე იყოსო. გავიდა და გაიტანაო.

ზიდანმა მოყვა! ამასაც მივაქციოთ ყურადღება.

კასანომ, ერთხელ, „დეპორტივოსტან“ ვაგებდით და მწვრთნელს შესვენებაზე რონალდოს შეცვლა უნდოდა, რადგან პირველ ტაიმში ვერ ივარგაო. რონიმ, გეხვეწებით, 15 წუთი მაცადეთ და თუ ვერ-აფერი მოვახერხე, მერე გამომიყვანეთო. აცადეს და 15 წუთში 2:1-ს ვიგებდითო.

ამ ისტორიას ერთი „მაგრამ“ აქვს: „მარკას“ უურნალისტებმა არქივში გაქვექეს და აღმოაჩინეს, რომ ასეთი თამაში არ ყოფილა. „დეპორტივოსტან“... კასანოც რომ ყოფილიყო... „რეალს“ წაგებული მეორე ტაიმის პირველ 15 წუთში რომ შემოეტრიალებინა...

ეტყობა, რაღაც აურია იტალიელმა, მაგრამ ჯერ ერთი მთლად ტყუილსაც რატომ მოიგონებდა და მეორეც, ვთქვათ თავისდა უნებურად ლეგენდა შეუთხზა, ლეგენდებს ვის უთხზავენ, ხომ იცით?

მაიმუნი პაიჭაძემ გახია, იმას კი არ გაუხევია... რა გვარია ის...

შლი

ალდირ გარსია შლი. ის გახლავთ ბრაზილიელი მწერალი, უკრალისტი, მთარგმნელი, შხატვარი და ლექტორი. დაბადებულია უაგუარაოში, ქვეყნის უკიდურეს სამხრეთში, ურუგვაის საზღვართან. იქ, სადაც ურუგვაელობა უფრო ადგილია ვიდრე ბრაზილიელობა. შლი 83 წლისაა. 2015-ში კულტურის განვითარებაში შეტანილი წელილისთვის ორდენი მისცეს.

ზოგმა თქვენგანმა ეს ამბავი ალბათ იცის კიდეც და ვინც იცის დამეთანხმება, რომ ხანდახან ისტორია ახალ ფურცელს უცნაურად შლის. ხანდახან კი ის ელოდება შლის, რომელიც მაშინ მხოლოდ 19 წლისა იყო და წერა ჯერ დაწყებულიც არ ჰქონდა.

მაგრამ, სანამ შლიმდე მივიღოდეთ, გავისქნოთ რა თქვა ალ-სიდეს გიჯიამ. მან თქვა: „დედამიწის ზურგზე მხოლოდ სამმა კაცმა დააღუმა „მარაკანა“ — ფრენკ სინარტამ, რომის პაპმა იოანე პავლე მეორებ და მე“.

ჩვენი ამბავიც სწორედ აქედან იწყება.

კერძოდ, 1950 წლის 16 ივლისს, „მარაკანაზე“ 200 ათასი კაცი იჯდა. მსოფლიოს მეოთხე ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის გადამწყვეტ მატჩში ბრაზილია ურუგვაის ეთამაშებოდა. ამბობენ, რომ ეს იყო ერთადერთი შემთხვევა, როდესაც მსოფლიოს უდიდესი სტადიონი შეივსო. და ალსიდეს გიჯიამ 79-ე წუთზე გადამწყვეტი გოლი შეაგდო. ურუგვაიმ მოიგო 2:1. ბრაზილიაში სასოწარკვეთილი ხალხი მანქანებს უკარდებოდა.

გავიდა სამი წელი. „გიჯიას დაღუმებულ“ ქვეყანაში მანქანებს აღარ უვარდებოდნენ. მათ გადაწყვიტეს ფორმა შეეცვალათ — ლურჯ საყელოიანი თეთრი მაისური წარსულისთვის ჩაებარებინათ და მის ნაცვლად რაიმე მძაფრად პატრიოტული მოეფიქრებინათ. სპორტის სამინისტროს ხელშეწყობით გაზეთმა „კორიერო და მანიამ“ კონკურსი გამოაცხადა. პირობა ასეთი იყო: მონაწილეებს ფორმის ფერები ეროვნული დროშიდან უნდა აედოთ.

ალდირ გარსია შლი მაშინ ილუსტრატორი იყო. მან გადაწყვიტა

კონკურსში ჩაბმულიყო, საქმეს მონილომებით შეუდგა. ასამდე ესკიზი შექმნა. მას გამორჩეული იღეა პქონდა: ცდილობდა დროშის სამივე ფერი გამოეყენებინა. როგორც ახლა ირკვევა, ეს იღეა ორიგინალური იყო, მაგრამ განსახორციელებლად რთული. „როგორ უნდა შემეხამებინა მაისურზე ერთმანეთისთვის ყვითელი და თეთრი? ანდა ზეცის ფერი?” — იგონებს შლი, რომელსაც უცებ ბრწყინვალე აზრმა გაუელვა: რა საჭიროა სამივე ფერი მაისურზე მოთავსდეს? რატომ უნდა უშლიდნენ ისინი ერთმანეთს ხელს? იყოს მაისური მთლიანად ყვითელი, შორტი ლურჯი, გეტრები კი თეთრი.

და ალდირ გარსია შლიმ სამასამდე კონკურსანტს აჯობა. „კორი-ერო და მანიამ” გამარჯვებულს ჯილდოდ ინტერნატურა დაუფინანსა.

ასე გადასახლდა ურუგვაის საზღვართან მცხოვრები პროვინციელი ყმატვიდი რიოში. ის თავისუფლად ფლობდა როგორც პორტუგალიურს, ასევე ესპანურს და... მისი ოჯახისთვის მშობლიურ გერმანულს.

სხვათა შორის, 2011 წელს მიცემულ ინტერვიუში ალდირ გარსია შლიმ გაიხსენა, როგორ ჩამოუარეს მეორე მსოფლიო ომის დროს, სამხედროებმა გერმანული წარმოშობის ბრაზილიელ ფერმერებს, ყველანი ჩამწკრივეს და დაპატიმრეს, რადგან ვარგასის მთავრობას მათვის მშობლიურ ენაზე ლაპარაკი აკრძალული პქონდა. მწერალი იგონებს, რომ სანტა კრისტინა დო სულში, სადაც იმხანად ცხოვრობდა, თავისი თვალით ნახა გერმანელი ტყვე-ფერმერების დამთრგუნველი სვლა, რამაც მასზე საშინლად იმოქმედა და ეს სურათი სამუდამოდ ჩარჩა მეხსიერებაში.

თუმცა, დავუბრუნდეთ რიოს, სადაც მომავალი მწერალი რატომ-დაც ბრაზილიის ნაკრების ფეხბურთელებთან შეასახლეს. ალბათ, იმიტომ, რომ ის მათი ფორმის აეტორი იყო. და შლიმ კულტურული შოკი მიიღო: მას წარმოდგენა არ პქონდა ფეხბურთელები ამდენს თუ სვამდნენ და ამდენი ქალი თუ აპყავდათ თავიანთ ოთახებში. ერთ წიგნში მწერალი ასეთი ფრაზასაც კი წერს: „ფეხბურთელები გელურების ჯგუფი გამოდგა”.... და რიოთი შეწუხებული ალდირ გარსია შლი მალე მშობლიურ შტატ რიო გრანდე დუ სულში დაბრუნდა, სადაც დღემდე ცხოვრობს და მოღვაწეობს.

გამოდგა თუ არა შლის სამფეროვანი ფორმა ბრაზილიის ნაკრე-

ბისთვის იღბლიანი, მთელმა მსოფლიომ კარგად უწყის. საინტერესო ფაქტია: 1958 წლის მუნდიალის ფინალში ბრაზილელებს სხვა რამ ეცვათ, რადგან ყვითელი ფერი ჩემპიონატის მასპინძელი შვედეთისა იყო და ორგანიზატორებმა უპირატესობა მათ მიანიჭეს. არადა, სამხრეთ ამერიკელებს სხვა ფორმა არც კი ჰქონდათ წალებული — თავიანთ ყვითელ მაისურებს ემბლემები მოაჭრეს და სტოკჰოლმის ცენტრში ნაყიდ ლურჯ მაისურებს დააკერეს.

შლის ფორმაში ჩაცმულმა ბრაზილიის ნაკრებმა მსოფლიო თასი პირველად ჩილეში, 1962 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე აწია. შემდეგ კი იყო 1970, 1994 და 2002.

ვიმეორებთ, ეს მარტო ფინალებზე მოგახსენებთ, თორემ უფრო დაბალი რანგის შეხვედრებში „სელესაო“ სამფეროვან ფორმას თავიდანვე წარმატებით იცვამდა.

თავად მწერალს კი რთული ცხოვრება ხვდა წილად. 1964 წელს ის დააპატიმრეს და მასწავლებლის ლიცეუმია ჩამოართვეს. მისი სადოქტორო დისერტაცია, „ეროვნული ოვითგანადგურება“, სამხედროებმა (რატომდაც სამხედროებმა და არა უშიშროებამ) ამოიღეს და ავტორს სამეცნიერო ხარისხი ათწლეულების განმავლობაში აღარ აღირსეს. თუმცა იყო დაფასება და პრემიებიც.

რაც შეეხება ფეხბურთს, ამბობენ, რომ საზღვართან ცხოვრებამ და 1950 წლის „მარაკანას დადუმებამ“ მასზე ისე იმოქმედა, რომ ურუგვაის ნაკრების გულშემატკიცრად ჩამოყალიბდა. გიჯიას გოლიდან ცოტა ხანში შლი საზღვარს იქით გადავიდა და კინოთეატრში რეჟისორ როი როჯერსის ფილმი ნახა, რომელიც ურუგვაის ტრიუმფს ეძღვნებოდა. მწერალი ამბობს, რომ იმ დღეებში ურუგვაიში ნაშეოფი ადამიანი შეუძლებელია ამ ქვეყნის ნაკრების გულშემატკიცარი არ გამხდარიყო. ჩემი შექმნილი ყვითელი, ლურჯი და თეთრი ფორმა კი თანდათანობით ბრაზილიური კორუფციის სიმბოლოდ იქცაო.

მაგრამ არ უნდა იყოს მართალი. ვფიქრობ, მწერალ, უურნალისტ, მთარგმნელ, მხატვარ და ლექტორ აღდიორ გარსია შლის უბრალოდ თავისი სამყარო აქვს, სადაც ფეხბურთს შესაძლოა დიდი აღვილი არც კი უჭირავს.

ჭიათურის კიბოლების სული

მითი ასეთია: მეცხრამეტე საუკუნის მეორე ნახევარში, სან პაულუ-ში ცხოვრობდა მილერების ოჯახი. მამა ინგლისელი იყო, დედა — ბრაზილიელი, ხოლო ვაჟის ჩარლზი ერქვა. მილერები ყავით ვაჭრობდნენ და ქალაქელ სოვდაგართა წარჩინებულ საზოგადოებას ეკუთვნოდნენ. როდესაც ჩარლზი წამოზარდა, მშობლებმა სასწავლებლად ინგლისში გააგზავნეს. გავიდა ხანი, დადგა 1894 — ვაჟის დაბრუნების დრო. მშობლები მის დასახვედრად ნავსადგურისკენ გაემართნენ. და აპა, მოადგა ბრაზილიის ნაპირს გემი, რომლის გემბანზეც მონატრებული ჩარლზის ფიგურა გამოჩნდა. მას ხელში ორი ბურთი ეჭირა.

— ეს რა არის, ჩარლზ? — ჰკითხა მამამ, როდესაც ვაჟმა მიწაზე დადგა ფეხი.

— ეს ჩემი სამეცნიერო ხარისხია. მამა, შენმა შვილმა ფეხბურთის თამაში ისწავლა, — უპასუხა ვაჟმა.

ასე ჩაბრძანდა ბრაზილიაში მისი უდიდებულესობა ფეხბურთი. ის მამის სამშობლოდან ჩარლზ მილერმა ჩაიტანა. ადამიანმა, რომელმაც დადგენილი წესრიგი დაარღვია — მშობლებს არ დაუჯერა, ოჯახის არჩეულ გზას არ დაადგა, სხვა რამ გააკეთა და მას მერე სხვა რამის კეთება ბრაზილიური ფეხბურთის მთავარ თვისებად იქცა. სხვა რამის კეთება ანუ დადგენილი გზიდან გადახვევა, ექსპერიმენტი, იმპროვიზაცია.

ბრაზილიური ფეხბურთი უკიდეგანოა. მრავალსეზონიან სერიალს გადაიდებდა კაცი. ჯერ მარტო ის რად დირს, მილერის ჩატანილმა სახეობამ ცალკე ინგლისურ ელიტაში რომ გაიდგა ფესვები და ცალკე ადგილობრივ მოსახლეობაში. ინგლისელები მოწესრიგებულად ბურთაობდნენ, ადგილობრივები — უსისტემოდ. მათ შერწყმას, ელიტისა და ადგილობრივების ერთმანეთში ათქვეფას დრო დასჭირდა. ამაზე წიგნებია დაწერილი და დეტალურად შეიძლება ლაპარაკი, მაგრამ ჯობს დავანებოთ თავი, რადგან შორს წაგვიყვანს.

ბრაზილიური ფეხბურთის ჩამოყალიბებაში ძალიან დიდი როლი ითამაშა ცეკვამ — სამბამ. 1958 წელს, როდესაც ბრაზილიის ნაკრები პირველად გახდა მსოფლიო ჩემპიონი, გულშემატკივრები „სამბა“,

„სამბას“ გაცყვიროდნენ.

ანთროპოლოგი რობერტ და მატა კი ბრაზილიელ ფეხბურთელთა იმპროვიზაციას მძიმე წარსულით ხსნიდა. წიგნში „რატომ არის ბრაზილია ბრაზილია“ ავტორი წერდა, რომ ქვეყანაში მონათმფლობელობა 1888 წელს გაუქმდა, მაგრამ სახელმწიფოში კანონებს მერეც ისე აღგენდნენ, რომ ის მდიდრებს ინტერესებს იცავდა, უბრალო ხალხს კი თავის გადასარჩენად ათასი ხრიკის მოფიქრება სჭირდებოდა. ან-თროპოლოგის აზრით, ხწორედ ხრიკების მოფიქრების უნარმა შექმნა ბრაზილიური ფეხბურთი.

ზემოთ 1958 წელი ვაჟსენეთ. ეს ის წელია, როდესაც „სელესაოს“ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ლეგენდარული, მსუქანი და როგორც ამბობენ ცოტა სასაცილო ვისენტე ფერლა გაუმდვა. თუმცა, ბრაზილიელებმა წარმატებას მარტო ფერლას სამწვრთხელო ნიჭით არ მიაღწიეს. იმ წელიწადს სახელმწიფომ ნაკრებს სერიოზულად მოჰკიდა ხელი. მაგალითად, ჩემპიონატის დაწყებამდე შვედეთს გაემგზავრა საგანგებო კომისია, რომელმაც გუნდისთვის საწვრთხელი ბაზის ქებნაში 25 ადილი მოიარა. ცდუნების თავიდან ასარიდებლად, კომისიის წევრებმა ოცდახუთივე ადგილას კატეგორიულად მოითხოვეს მომსახურე პერსონალს შორის ქალის ჭაჭანება არ ყოფილიყო. ერთი ბაზის სიახლოვეს ნუდისტური პლაჟის დახურვაც კი მოიწადინეს, მაგრამ, რასაკვირველია უარი მიიღეს. ნაკრებთან ერთად შვედეთს გაემგზავრენ ექიმი, ფსიქოლოგი, დანტისტი.... პო, დანტისტის შესახებ: საბრალოს, 33 ფეხბურთელის 470 (!) კბილის მეურნალობა მოუხდა. წარმოგიდენიათ?! დღევანდელი ფეხბურთელები ჭიანი კბილებით კი არა, ყოველი შეხვედრის წინ ძვირიან სადალაქოში დაყენებული ვარცხნილობით გადიან მოედანზე.

იმის დასამტკიცებლად, რომ ბრაზილიური ფეხბურთი უნიჭიერესი, თავისუფალი, ლალი და მოქნილი ხალხის წიაღიდან აღმოცენდა, უამრავი მაგალითის მოტანა შეიძლება. მწვერვალი, რასაკვირველია პელეს თაობა იყო — მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი — მაგრამ ბრაზილიელებს 1980-იან წლებშიც ძალიან ძლიერი და იმავდროულად ესთეტიკური თვალსაზრისით ბრწყინვალე გუნდი ჰყავდათ. მას ტელესანტანა წვრთნიდა.

გულშემატკივართა სამწუხაროდ, ზიკოს, სოკრატესისა და

ფალგაოს თაობა მსოფლიო ჩემპიონი ვერ გახდა. ინგლისელი ავტორი ჯონათან უილსონი წიგნში „პირამიდის გადმობრუნება“ სანტანას გუნდის წარუმატებლობას ბრაზილიური ფეხბურთის ისტორიის საეტაპო მოვლენად მიიჩნევს. უილსონის აზრით იმის გამო, რომ ოთხმოციან-ელები ჩემპიონები ვერ გახდნენ, ბრაზილიელებმა მსოფლიშედველობა შეცვალეს. პრინციპი, „რამდენიც არ უნდა გაგვიტანოთ, ერთით მეტს ყოველთვის გაგიტანთ“, რაციონალურმა მიღომამ ჩაანაცვლა, რის შედეგადაც გამოიძერწა კარლოს ალბერტო პარეირას 1994 წლის გუნდი — მშრალი დაცვა-ნახევარდაცვითა და წინ რომარიო-ბებეტოს შესაძინავი წევილით.

ბოლოს, ბრაზილიის ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონი 2002 წელს გახდა: რონალდო, რივალდო, რონალდინიო, რობერტო კარლოსი... ეს იყო დიდი ფეხბურთელებისგან შემდგარი შესანიშნავი გუნდი, ოდონდ არც პელეს დროინდელივით დიადი და არც ტელე სანტანას დრონდელივით ლამაზი... ალბათ. 2002 წლის გუნდში, რაციონალიზმი და იმპროვიზაცია ერწყმოდა ერთმანეთს. ამ გუნდს ღუიშ ფელიპე სკოლარი წერთნიდა.

და ღუიშ ფელიპე სკოლარი წვრთნიდა სელესაოს 2014 წელსაც, ბრაზილიაში (!), სადაც მარადიული სამბას გუნდმა ნახევარფინლაში გერმანიასთან 1:7 წააგო...

დღეს „პენტაკამპეონებს“ ტიტე წვრთნის — ადგნორ ლეონარდო ბაკა. კაცი, რომელიც არ ვიცი დამეთანხმებით თუ არა, მაგრამ თითქოს იმ ძევლი ბრაზილიიდან გადმოსულს პგავს. მას არ პყავს პელე, გარინჩა ან ზიკო. ნეიმარი პყავს და იმასაც, ჯერჯერობით ყველაფერზე მეტად ფული უყვარს, მაგრამ რატომდაც მეჩვენება, რომ ტიტეს უწინდელი სული დაპყება, აი, ფეხბურთელებს კბილები რომ პქონდათ გამოხრული და ბურთის კენწვლაში სხვა გემოს ატანდნენ. ცოტა ჯადოქრები რომ იყვნენ.

ის ამბავიც, ფეხბურთის კაცს ძველებურად მეტსახელით რომ იცნობენ, რაღაც ძალიან მებრაზილიურება. იცით, როგორ გამოითქმის ბრაზილიურად ტიტე? ჩიჩი! ჰო, უფრო ჩიჩი, ვიდრე ტიტე. ტიტე მხოლოდ იწერება. ჰოლა, (შეღეგებსა და თამაშის სტილზე რომ არაფერი ვთქვათ) ამაზე მეტი ბრაზილია რაღა გინდათ.

სარჩევი

ტარიელ კინოურაშვილი

თავი I

პერუ და ბრაზილია 3

თავი II

სიმულაცია და თანამედროვე ფეხბურთი 8

თავი III

ფეხბურთის მეფე 17

თავი IV

თეთრი პელე 28

თავი V

ფალკაო და კარეკა 38

თავი VI

ბრაზილიელი „ოქრომჭედლები“ 44

თავი VII

სან პაულუ 70

თავი VIII

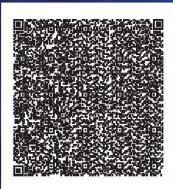
ფლამენგო და გაბრიელ ბარბოსა 73

თავი IX

გიგანტური თასი 75

0401 პაპუანიული

ყველა გაგებით ლეგენდა	77
ილიმებოლა, იგებდა და იყო!	79
შლი.	81
ჭიანი კბილების სული.	84

ISBN 978-9941-8-2720-4

9 789941 827204 >